

Udskriftsdato: 19. december 2025

2014/1 LSF 177 (Gældende)

Forslag til Lov om ændring af lov om varmeforsyning og byggeloven (Kommuners adgang til varettagelse af varmeforsyningsvirksomhed samt bygningsopvarmning baseret på vedvarende energi m.v.)

Ministerium: Klima-, Energi- og Bygningsministeriet

Journalnummer: Klima-, Energi- og Bygningsmin.,
Energistyrelsen, sagsnr. 2015-927

Forslag

til

Lov om ændring af lov om varmforsyning og byggeloven

(Kommuners adgang til varetagelse af varmforsyningsvirksomhed samt bygningsopvarmning baseret på vedvarende energi m.v.)

§ 1

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1307 af 24. november 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. 1498 af 24. november 2014 og § 154 i lov nr. 1520 af 27. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter kapitel 1 indsættes:

»Kapitel 1 a

Kommuners adgang til varetagelse af varmforsyningsvirksomhed

§ 2 b. Med henblik på varmforsyning af kommunen kan en kommune alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder varetage

- 1) virksomhed omfattet af § 2, stk. 1,
- 2) virksomhed til indvinding af geotermisk energi, der er omfattet af lov om anvendelse af Danmarks undergrund, hvis virksomheden leverer opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og
- 3) virksomhed til produktion af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, der ikke er omfattet af § 20, stk. 1, hvis denne produktion sker i samproduktion med opvarmet vand, damp eller gas omfattet af § 20, stk. 1, uden at ydelserne holdes regnskabsmæssigt adskilt, og produktionen udgør mindre end 50 pct. af den totale årlige produktion af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas.

Stk. 2. En kommune kan varetage virksomhed omfattet af stk. 1 med henblik på varmforsyning i andre kommuner, hvis udvidelsen af kommunens forsyningsområde er sket som følge af gennemførelse af et projekt godkendt efter § 4 eller som følge af overtagelse af en virksomhed og der er fysisk forbindelse mellem varmedistributionsnettene i og uden for kommunen.

§ 2 c. Ved varetagelse af virksomhed omfattet af § 2 b kan kommunen anvende mulighederne for forrentning af indskudskapital efter regler udstedt i medfør af § 20, stk. 2. Kommunen kan indkalkulere overskud, jf. § 20 b.

Stk. 2. Ved varetagelse af virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, der driver varmepumper til kombineret produktion af varme og køling eller kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder, skal levering af køling eller elektricitet ske på kommercielle vilkår.

Stk. 3. En kommune kan ikke varetage virksomhed, der efter regler fastsat i medfør af § 2, stk. 5, er undtaget fra §§ 20-20 b. En kommune kan dog varetage virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, nr. 4, som er undtaget fra §§ 20-20 b.

§ 2 d. En kommune kan i overensstemmelse med EU's statsstøttere regler stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed som nævnt i § 2 b, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. Foretages lånoptagelsen ikke af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse efter stk. 1 betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b.

Stk. 3. Kommunal garantistillelse for lånoptagelse i forbindelse med virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg, er betinget af, at der sker samproduktion af elektricitet og opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og af at et eventuelt overskud på produktion og levering af elektricitet tillægges egenkapitalen eller indregnes i varmepriserne. Kommunen kan dog uanset 1. pkt. stille garanti for den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1.

Stk. 4. Kommunal garantistillelse for lånoptagelse i forbindelse med virksomhed, der producerer opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, der ikke er omfattet af § 20, stk. 1, er betinget af, at denne produktion sker i samproduktion med opvarmet vand, damp eller gas omfattet af § 20, stk. 1, uden at ydelserne holdes regnskabsmæssigt adskilt, og produktionen udgør mindre end 50 pct. af den totale årlige produktion og levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas.

Stk. 5. Kommunal garantistillelse er betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, ikke efter regler i medfør af § 2, stk. 5, er undtaget fra §§ 20-20 b. Garantistillelse for en kommunal virksomheds lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, nr. 4, som er undtaget af prisbestemmelserne, er dog tilladt, hvis kommunen varetager denne virksomhed, jf. § 2 c, stk. 3.

Stk. 6. Stk. 1-5 gælder tilsvarende for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed nævnt i § 2 b. Foretages lånoptagelsen ikke af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed, nævnt i § 2 b eller en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning.

§ 2 e. En kommune kan i overensstemmelse med EU's statsstøttere regler stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning, hvis garantistillelsen vedrører den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og virksomhedens produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt.

Stk. 2. Kommunal garantistillelse kan desuden omfatte den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp, der ikke er omfattet af § 20, stk. 1, hvis denne produktion sker i samproduktion med opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, uden at ydelserne holdes regnskabsmæssigt adskilt, og produktionen udgør mindre end 50 pct. af den totale årlige produktion og levering af opvarmet vand eller damp.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed, der drives kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning. Hvis lånoptagelsen ikke foretages af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b eller en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning.

§ 2 f. En kommune, der varetager eller deltager i virksomhed nævnt i § 2 b, kan varetage eller deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning hertil.

Stk. 2. Den tilknyttede virksomhed skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar, der ikke udøver andre aktiviteter, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Tilknyttet virksomhed kan udøves i samme selskab som virksomhed nævnt i § 2 b, hvis

- 1) den tilknyttede virksomheds samlede nettoomsætning udgør mindre end 10 pct. af selskabets udgifter og omkostninger, jf. § 20, stk. 1, til virksomhed nævnt i § 2 b, hvorved der tages udgangspunkt i gennemsnittet af disse udgifter og omkostninger over de seneste tre år,
- 2) den tilknyttede virksomheds samlede nettoomsætning ikke overstiger 10 mio. kr. og
- 3) den tilknyttede virksomhed holdes regnskabsmæssigt adskilt fra virksomhed nævnt i § 2 b.

Stk. 4. En kommune kan ikke yde tilskud eller stille garanti for tilknyttet virksomhed omfattet af stk. 1.

Stk. 5. En kommunal virksomheds produktion og levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, der ikke er omfattet af § 20, stk. 1, anses ikke for tilknyttet virksomhed. Det samme gælder servicefunktioner. Servicefunktioner kan udskilles i et særskilt selskab, hvis levering af disse funktioner til en virksomhed nævnt i § 2 b sker i overensstemmelse med §§ 20-20 b.

Stk. 6. Beløbsgrænsen på 10 mio. kr. nævnt i stk. 3, nr. 2, reguleres hvert år pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt den af finansministeren bekendtgjorte tilpasningsprocent for det pågældende finansår efter lov om satsreguleringsprocent. De således regulerede beløb afrundes opad til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.

§ 2 g. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte nærmere regler om kriterierne i §§ 2 b-2 f for kommuners varetagelse af varmforsyningsvirksomhed, hertil tilknyttet virksomhed og garantistillelse.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan dispensere fra betingelserne i §§ 2 b-2 f for kommuners varetagelse af varmforsyningsvirksomhed, hertil tilknyttet virksomhed og garantistillelse, hvis særlige hensyn tilsiger det, herunder træffe afgørelse om, at en kommune må varetage andre former for varmforsyning end dem nævnt i § 2 b.«

2. § 5, stk. 2, nr. 2, affattes således:

»2) fremføringsanlægget drives af en virksomhed, hvis varmepris er blandt

- a) de 30 højeste ifølge Energitilsynets varmeprisstatistik pr. 8. december 2010,
- b) de 30 højeste i gennemsnit ifølge Energitilsynets varmeprisstatistik over årene 2009, 2010 og 2011,
- c) de 43 højeste ifølge Energitilsynets varmeprisstatistik pr. 15. august 2014, som ikke er omfattet af litra a) eller b), eller
- d) de 43 højeste i gennemsnit ifølge Energitilsynets varmeprisstatistik over årene 2012, 2013 og 2014, som ikke er omfattet af litra a) eller b).«

3. I § 20, stk. 1, 1. pkt., ændres », § 20 a og § 20 b« til: »og §§ 20 a-20 c«.

4. I § 20, stk. 5, 1. pkt., ændres »De kollektive varmforsyningsanlæg« til: »Virksomheder, der leverer ydelser omfattet af stk. 1«.

5. Efter § 20 b indsættes:

»§ 20 c. Ved samproduktion af opvarmet vand, damp eller gas til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, som er omfattet af § 20, stk. 1, og opvarmet vand, damp eller gas til andre formål, som ikke er omfattet af § 20, skal begge ydelser leveres i overensstemmelse med §§ 20-20 b, medmindre ydelserne holdes regnskabsmæssigt adskilt.

§ 20 d. Varmedistributionsvirksomheder skal stille deres ydelser omfattet af § 20, stk. 1, til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om afbrydelse af varmforsyning, opsigelsesvarsel og bindingsperiode med henblik på at forpligte varmedistributionsvirksomheder til at sikre forbrugerrettigheder i forbindelse med aftaler om levering af ydelser omfattet af § 20, stk. 1, mellem forbrugere og disse virksomheder.«

6. I § 21, stk. 4, ændres »§§ 20, 20 a eller 20 b« til: »§§ 20-20 c«.

§ 2

I byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1185 af 14. oktober 2010, som ændret bl.a. ved § 3 i lov nr. 577 af 18. juni 2012 og senest ved § 2 i lov nr. 1530 af 27. december 2014, foretages følgende ændring:

1. § 6, stk. 1, litra j, affattes således:

»j) krav om installation af bygningsopvarmning baseret på vedvarende energi.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2015, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Pristalsreguleringen efter § 1, nr. 1, som vedrører § 2 f, stk. 6, i lov om varmforsyning, foretages første gang med virkning for 2017.

Stk. 3. § 2 træder i kraft den 1. januar 2016.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indhold

1.1. Lovforslagets hovedindhold

1.2. Lovforslagets baggrund og hovedlinjerne i lovforberedelsen

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Varmeforsyning

2.1.1. Kommuners adgang til varetagelse af varmforsyningsvirksomhed

2.1.1.1. Gældende ret

2.1.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.1.2. Udvidelse af ordningen for biomasseforsyning af udvalgte fjernvarmenet

2.1.2.1. Gældende ret

2.1.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.1.3. Levering til procesformål, prisdifferentiering og forbrugerbeskyttelse

2.1.3.1. Gældende ret

2.1.3.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2. Bygningsopvarmning baseret på vedvarende energi

2.2.1. Gældende ret

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1. Konsekvenser for statsprovenu

3.2. Konsekvenser for Energitilsynet og Energiklagenævnet

3.3. Konsekvenser for kommuner og regionerne

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets hovedindhold

Reglerne om kommuners hjemmel på varmeområdet følger i dag af almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler. Lovforslagets

formål er at lovfæste disse regler, herunder reglerne om garantistillelse. En regulering i varmemforsyningsloven kan skabe større klarhed over såvel muligheder som begrænsninger for kommunernes opgavevaretagelse på området.

Forslaget har desuden til formål at udvide muligheden for anvendelse af biomassebaseret varmeproduktion i områder forsynet med decentral naturgasbaseret kraftvarme. Ordningen omfatter i dag 35 udvalgte fjernvarmenet og foreslås at blive udvidet med yderligere 50 til i alt 85 fjernvarmenet.

De foreslåede ændringer i varmemforsyningsloven vil herudover muliggøre, at rum- og procesvarme drives sammen efter samme regulering. Desuden foreslås det at give klima-, energi- og bygningsministeren hjemmel til at fastsætte regler til at sikre forbrugerrettigheder i forbindelse med leveringsaftaler.

Endeligt skal lovforslaget tilvejebringe hjemmel i byggeloven til, at der i bygningsreglementet kan fastsættes regler om installation af vedvarende energi til bygningsopvarmning.

1.2. Lovforslagets baggrund og hovedlinjerne i lovforberedelsen

Baggrunden for den foreslåede regulering af kommuners hjemmel til at varetage varmemforsyningsvirksomhed i lov om varmemforsyning er et ønske om at give klare rammer for kommuners engagement på området. Siden liberalisering af elområdet, skal elektricitet produceres og leveres efter markedsmæssige vilkår. Kommuner har i elforsyningsloven en udtrykkelig hjemmel til at varetage elvirksomhed. På varmeområdet følger kommuners hjemmel af kommunalfuldmagtsreglerne, som normalt ikke tillader, at kommuner udøver virksomhed med fortjeneste for øje. Derfor er der opstået usikkerhed om, hvorvidt kommuner kan drive og stille garanti for kollektive varmemforsyningsanlæg, der ud over varme også producerer el. Samme problemstilling gælder for tilfælde, hvor varme produceres sammen med køling. Lovforslaget indebærer, at der sker en lovfæstelse af praksis på området samt en nærmere præcisering og justering af betingelserne for kommunal opgavevaretagelse på området. Det vil medføre, at varmemforsyningsloven fremover regulerer kommunernes adgang til at varetage varmemforsyningsvirksomhed.

Rammerne for kommuners engagement på varmeområdet er blevet drøftet i længere tid, både i en bredere ministeriel arbejdsgruppe, som blev nedsat i juni 2010 i forbindelse med Grøn Vækst aftalens biogassatsning, og mellem Klima-, Energi- og Bygningsministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriet. Desuden har der været drøftelser med KL. Økonomi- og Indenrigsministeriet har ved tilkendegivelse af den 4. juni 2013 redegjort for den retstilstand, der efter ministeriets opfattelse må antages at være gældende, men samtidig angivet, at der efter ministeriets opfattelse snarest muligt bør tilvejebringes udtrykkelig lovhjemmel til kommunal garantistillelse til forsyningsvirksomheder, som producerer varme og el. Det er i lyset heraf fundet hensigtsmæssigt, at kommuners hjemmelsgrundlag til såvel varmemforsyningsvirksomhed som garantistillelse på området fremover er varmemforsyningsloven i stedet for kommunalfuldmagtsreglerne.

Baggrunden for udvidelse af ordningen for biomasseforsyning af udvalgte fjernvarmenet, der forsynes med decentral naturgasbaseret kraftvarme, er at forbedre mulighederne for de decentrale fjernvarmenet, som har høje varmepriser, om at nedsætte varmepriserne. De decentrale kraftvarmeværker modtager en særlig støtte til naturgasbaseret elproduktion, grundbeløbet, som ifølge den energipolitiske aftale fra 29. marts 2004 udløber i 2019. Kommissionens godkendelse af en anden støtteordning til de decentrale kraftvarmeværkers elproduktion, et pristillæg efter treledstariffen, ophører i november 2015. Når både grundbeløbet og treledstariffen bortfalder, vil flere decentrale værker kunne opleve stigende varmepriser. Risikoen er særlig stor på de naturgasbaserede kraftvarmeværker, der i forvejen har en trængt økonomi. Dette modvirkes dog af en reduktion af værkernes brændselsomkostninger ved beslutningen fra vækstpakke 2014 om at tilbagerulle forsyningssikkerhedsafgiften og afgiftsstigningerne på fossile brændsler fra forårspakke 2.0. For yderligere at imødekomme de mindste og mest sårbare fjernvarmenet,

der typisk forsynes af et decentralt kraftvarmeværk, har parterne bag energiaftale 2012 aftalt, at yderligere 50 fjernvarmenet med de højeste varmepriser kan få mulighed for at etablere en 1 MW biomassekedel.

Der foreslås enkelte mindre ændringer af varmemforsyningsloven, som har til formål at give varmemforsyningsvirksomheder mulighed for at levere til procesformål efter samme prisregulering som levering til rumvarmeformål og at muliggøre prisdifferentiering mellem rumvarme- og proceskunder. Det antages at være hensigtsmæssigt, at varmemforsyningsvirksomheder kan levere til procesformål i et mindre omfang uden, at skulle adskille det fra rumvarmelevering, og dermed kan tiltrække proceskunder, der kan medføre betydelige omkostningsbesparelser. Desuden vurderes det, at der kan være brug for fastsættelse af regler om afbrydelse af varmemforsyningen samt for præcisering af reglerne om opsigelsesvarsel og bindingsperiode. Derfor foreslås det at give klima-, energi- og bygningsministeren hjemmel til at fastsætte regler herom.

Byggeloven foreslås ændret for at præcisere den gældende bestemmelse vedrørende bygningers opvarmningsform, der gør det muligt at udmønte energiaftalens dele vedrørende forbud mod installation af olie- og naturgasfyr i nye og eksisterende bygninger i bygningsreglementet. Præciseringen har til hensigt at sikre udmøntningens overensstemmelse med princippet om varernes frie bevægelighed ved at gøre bestemmelsen teknologiafhængig.

2. Lovforslagets hovedindhold

2.1. Varmeforsyning

2.1.1. Kommuners adgang til varetagelse af varmemforsyningsvirksomhed

2.1.1.1. Gældende ret

Kommuners adgang til at varetage varmemforsyningsvirksomhed følger i dag af almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler. Det antages efter kommunalfuldmagtsreglerne, at kommuner som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel må drive handel, håndværk, industri eller finansiell virksomhed. Det antages dog, at kommuner som en modifikation til ovennævnte udgangspunkt lovligt kan varetage forsyningsvirksomhed, herunder virksomhed omfattet af § 2 i lov om varmemforsyning.

En kommunes engagement i forsyningsvirksomhed på grundlag af kommunalfuldmagtsreglerne kan kun ske, hvis formålet er opfyldelse af det lokale forsyningsbehov. En kommune kan deltage i varmemforsyningsvirksomhed beliggende uden for kommunegrænsen, hvis denne virksomhed leverer varmemforsyning til kommunen. Desuden kan kommuner med hjemmel i den kommunale styrelseslovs § 60 etablere kommunale fællesskaber, der har til formål at varetage varmemforsyningsopgaver i de deltagende kommuner. Endvidere kan kommuner deltage i selskaber på privatretligt grundlag, som har til formål at varetage varmemforsyningsopgaver i de deltagende kommuner. Som udgangspunkt kan en kommune efter kommunalfuldmagtsreglerne ikke udskille en opgavevaretagelse i privatretlig selskabsform og have bestemmende indflydelse i selskabet. Dette udgangspunkt fraviges dog for så vidt angår forsyningsvirksomhed, hvor det antages, at en kommune kan have bestemmende indflydelse i selskabet.

Formålet med en kommunes varetagelse af forsyningsopgaver må ikke være at søge en økonomisk gevinst til kommunekassen. Det er således i dag en grundlæggende regel, at en kommune ikke må drive virksomhed med fortjeneste for øje.

Dertil kommer, at det antages, at en kommunes varetagelse af forsyningsvirksomhed efter kommunalfuldmagtsreglerne, herunder varmemforsyningsvirksomhed, skal ske således, at forsyningsvirksomhedens indtægter og udgifter set over en årrække skal balancere, samt at der skal være klar adskillelse mellem

kommunens økonomi og den pågældende forsyningsvirksomheds økonomi. Baggrunden herfor er, at en kommune ikke uden lovhjemmel må anvende sin forsyningsvirksomhed til at forøge sine indtægter (et forbrugerbeskyttelseshensyn), ligesom en kommune ikke må bruge sine skatteindtægter til at give tilskud til den eventuelt begrænsede kreds af kommunens borgere, som får forsyning fra den kommunale forsyningsvirksomhed (hensynet til kommunens skatteydere).

Kommuner er ikke afskåret fra at varetage kraft-varme-virksomhed efter varmemforsyningsloven, hvor el produceres og leveres på markedsvilkår, hvis et eventuelt overskud på el siden kommer varmemforbrugere til gode. Som udgangspunkt er det en forudsætning for, at en kommune kan etablere og drive et kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder, at el og varme holdes regnskabsmæssigt adskilt. Kommunen vil dog i overensstemmelse med Energitilsynets praksis også have mulighed for at undlade den regnskabsmæssige adskillelse, således at et eventuelt overskud på el siden kommer varmemforbrugere til gode. Efter gældende ret antages det ydermere for at være i overensstemmelse med kommunalfuldmagtsreglerne, at en kommune deltager i et selskab, som ud over virksomhed omfattet af varmemforsyningsloven, også leverer varme på markedsvilkår til procesformål.

Varmemforsyningsloven regulerer alene produktion og levering af opvarmet vand, damp eller gas (bortset fra naturgas), der anvendes til opvarmning af bygninger eller til forsyning af disse bygninger med varmt brugsvand. Levering af varme eller gas til disse formål kaldes også for levering til rumvarmeformål. Hvis opvarmet vand, damp eller gas anvendes til andre formål, eksempelvis til et vaskeri eller til tørring af hø, dvs. til procesformål, er levering af denne procesvarme eller af gas til procesformål generelt ikke omfattet af varmemforsyningslovens prisregulering. En kommune er dog efter kommunalfuldmagtsreglerne ikke afskåret fra også at levere til procesformål, hvis ydelserne ikke er regnskabsmæssigt adskilt og et eventuelt overskud fra produktion og levering til procesformål kommer rumvarmemforbrugere til gode.

Det antages efter kommunalfuldmagtsreglerne, at kommuner som udgangspunkt ikke uden lovhjemmel må drive handel, håndværk, industri eller finansiell virksomhed, men at dette udgangspunkt fraviges for så vidt angår produktion til eget brug.

Kommuner kan desuden ud fra værdispildsbetragtninger på visse betingelser, herunder at det sker på markedsmæssige vilkår, lovligt afsætte eventuelle biprodukter fra kommunal virksomhed. Det kan for eksempel være ekspertviden.

Derudover kan kommuner i et vist omfang udnytte overkapacitet og således varetage opgaver, der normalt ikke er kommunale. Det er dog blandt andet en betingelse for udnyttelse af overkapacitet, at de pågældende aktiviteter ikke er dimensioneret med det formål at opnå mulighed for at varetage opgaver, der normalt ikke er kommunale, samt at salget sker på markedsmæssige vilkår.

Endvidere har kommunerne efter kommunalfuldmagtsreglerne i et meget begrænset omfang mulighed for at varetage accessoriske opgaver. Det vil sige opgaver, som kommuner normalt ikke lovligt kan varetage, men som knytter sig naturligt og tæt til varetagelsen af opgaver, som kommuner lovligt kan varetage. Det er dog blandt andet en betingelse for udøvelse af accessorisk virksomhed, at denne virksomhed i omfang er underordnet den kommunale hovedvirksomhed. Det indgår desuden i vurderingen, om opgaven i forvejen varetages på rimelig måde af private erhvervsdrivende. Det er endvidere en betingelse, at kommunen søger disse opgaver bortforpagtet på markedsvilkår.

Endelig er det efter gældende ret muligt, at såkaldte servicefunktioner i en kommunal multiforsyningskoncern lægges i et særskilt selskab, som betjener alle forsyningsvirksomheder i koncernen. Baggrunden herfor er at tillade, at en kommune på denne måde udnytter synergieffekter ved at samle visse administrations- og andre servicefunktioner i ét selskab. Servicefunktioner antages at være en nødvendig

forudsætning for levering af kerneydelser (forsyning). Det betyder på varmeområdet, at et serviceselskab skal levere sine ydelser efter hvile i sig selv-princippet.

Det er antaget, at en kommune efter kommunalfuldmagtsreglerne på visse betingelser kan stille garanti for lånoptagelse i forbindelse med privates varetagelse af opgaver, som kommunen selv lovligt ville kunne varetage. Dette indebærer på varmemforsyningsområdet, at en kommune, i stedet for selv at etablere og drive et kollektivt varmemforsyningsanlæg, på visse betingelser kan stille kommunal garanti for private virksomheder, der ejer og driver et kollektivt varmemforsyningsanlæg, der kan anvendes til lån til brug for etablering eller væsentlig ændring af anlægget med henblik på varetagelse af forsyningsvirksomhed. Der vil også kunne stilles garanti for servicefunktioner udøvet som en del af forsyningsvirksomheden. Kommunalfuldmagtsreglerne giver dog ikke adgang til kommunal garantistillelse for former for erhvervsvirksomhed, som biprodukter, udnyttelse af overkapacitet eller accessoriske opgaver. Disse skal som udgangspunkt udøves på markedsmæssige vilkår og uden mulighed for garantistillelse.

Efter den gældende praksis, kan en kommune lovligt stille en kommunal garanti for en ikkekommunalt ejet forsyningsvirksomheds lån, såfremt virksomheden betaler et vederlag for garantistillelsen på markedsmæssige vilkår. En vederlagsfri garanti ville derimod indebære, at kommunen yder et tilskud til forsyningsvirksomheden, og en sådan garanti vil betyde en forrykning af byrdefordelingen mellem kommunens borgere.

Som udgangspunkt kan der kun stilles kommunal garanti for lånoptagelse i forsyningsvirksomheder, der ikke udøver kommercielle aktiviteter. Økonomi- og Indenrigsministeriet har i en tilkendegivelse af 4. juni 2013 til Energistyrelsen anført, at det ikke med den fornødne sikkerhed kan lægges til grund, at kommuner er afskåret fra muligheden for at stille lånegaranti for kollektive varmemforsyningsanlæg reguleret efter lov om varmemforsyning, der også producerer elektricitet. Desuden kan der efter den gældende praksis med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler stilles garanti for lånoptagelse til finansiering af investeringer i varmedelen i en kommunal elproduktionsvirksomhed reguleret efter lov om elforsyning.

En kommune kan stille garanti for såvel kommunale som ikkekommunale varmemforsyningsvirksomheders lånoptagelse i forbindelse med investeringer i kraft-varme-anlæg omfattet af varmemforsyningsloven med en eleffekt på 25 MW eller derunder. For så vidt angår de ikkekommunale varmemforsyningsvirksomheder antages det at være et krav, at produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp i overensstemmelse med Energitilsynets praksis ikke er regnskabsmæssigt adskilt. Undtagelsen fra det almindelige krav om, at varmeaktiviteter i det mindste holdes regnskabsmæssigt adskilt fra eventuelle andre aktiviteter, er betinget af, at overskud fra elproduktion anvendes til nedsættelse af varmeprisen.

Af tilkendegivelsen af den 4. juni 2013 fremgår det endvidere, at en kommune med hjemmel i kommunalfuldmagten vil kunne stille garanti for lånoptagelse til finansiering af en virksomheds investering i varmedelen af et kraft-varme-anlæg med en eleffekt på mere end 25 MW. Det er dog en forudsætning, at der med hjemmel i lov om elforsyning kan ydes garantistillelse til eldelen, at el- og varmedelen er regnskabsmæssigt adskilt, og at levering af varme sker i overensstemmelse med varmemforsyningslovens prisregulering.

Det antages efter praksis, at kommuner med hjemmel i lov om elforsyning kan yde garanti for elforsyningsvirksomhed. Elforsyningsloven kræver, at elvirksomhed udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar. Garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af eksempelvis anlægsinvesteringer i kraft-varme-anlæg omfattet af elforsyningsloven vil således normalt vedrøre eldelen i et kraft-varme-anlæg, som ejes af et kommunalt selskab.

I udtalelse af 23. september 2014 har Økonomi- og Indenrigsministeriet anført, at en kommune kan deltage i og stille garanti for et selskab, som også leverer varme på markedsvilkår til procesformål, under

tilsvarende betingelser som dem vedrørende garantistillelse for kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder. Det vil sige, at den kommunale varmforsyningsvirksomhed skal være et kollektivt varmforsyningsanlæg omfattet af varmforsyningslovens § 2. Endvidere er det en forudsætning, at det er tilladt, at den regnskabsmæssige adskillelse mellem salg af rumvarme og procesvarme undlades, således at det nævnte varmforsyningsanlæg drives efter et hvile i sig selv-princip, og at et eventuelt overskud ved salg af varme til procesformål således kommer forbrugerne til gode.

Kommunalfuldmagtsreglerne giver adgang til garantistillelse for en virksomheds lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer og drift. Garantistillelse kan give mulighed for lån i KommuneKredit, men det gælder kun anlægsinvesteringer og ikkekommercielle aktiviteter.

EU-reglerne om statsstøtte skal overholdes i forbindelse med offentlige myndigheders garantistillelse. Kommunerne skal således både påse, at der er adgang til garantistillelse efter den nationale lovgivning og at garantistillelsen er forenelig med statsstøttere reglerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 7 for en mere udførlig beskrivelse af statsstøttere reglerne.

Efter § 47 i lov om kommunernes styrelse varetages tilsynet med kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60 i lov om kommunernes styrelse, af Statsforvaltningen. Statsforvaltningen fører efter § 48 i lov om kommunernes styrelse tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Statsforvaltningen fører dog ikke tilsyn i det omfang, særlige klage- eller tilsynsmyndigheder kan tage eller har taget stilling til den pågældende sag.

Kommunens afgørelser om projektkodkendelse eller tilslutningspligt kan eksempelvis påklages til Energiklagenævnet. Energiklagenævnet vil kunne vurdere om kommunens afgørelse er truffet i overensstemmelse med de almindelige regler fastsat i forvaltningsloven og de specifikke regler, der er fastsat i projektbekendtgørelsen og bekendtgørelse om tilslutning til kollektive varmforsyningsanlæg m.v. Energiklagenævnet vil eksempelvis kunne tage stilling til, om et projekt er godkendt i overensstemmelse med det samfundsøkonomiske krav eller om en ejendom vil have krav på fritagelse fra tilslutningspligt. Desuden er Energitilsynet den myndighed, der holder tilsyn med varmforsyningslovens prisregulering. Prisreguleringen gælder for alle virksomheder, også de kommunale, der leverer opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. Spørgsmål om de kommunale varmforsyningsvirksomheders overholdelse af prisreguleringen afgøres derfor af Energitilsynet.

Efter § 48 a i lov om kommunernes styrelse beslutter Statsforvaltningen selv, om der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag.

Efter § 50 kan Statsforvaltningen udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Statsforvaltningen tager ikke stilling til, om kommunernes dispositioner er rimelige eller hensigtsmæssige eller til spørgsmål om skønsudøvelsen, så længe skønnet udøves inden for de rammer, der er fastsat i lovgivningen. Statsforvaltningen fører heller ikke tilsyn med kommunale aktieselskaber. Statsforvaltningen kan dog påse, om den kommunale deltagelse i et aktieselskab er lovlig, idet en kommune alene kan deltage i selskaber, som varetager kommunale opgaver.

2.1.1.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det vurderes hensigtsmæssigt, at kommuners hjemmelsgrundlag på varmforsyningsområde er varmforsyningsloven, som i øvrigt regulerer spørgsmål vedrørende kollektiv varmforsyningsvirksomhed. Lovforslagets § 1, nr. 1, fastsætter regler om kommuners adgang til at varetage kollektiv varmforsyningsvirksomhed, herunder at stille garanti for varmforsyningsvirksomhed, som i dag beror på kommunalfuldmagtsreglerne. Der er tale om lovfæstelse af de gældende regler, men hvor der er behov for tydeliggørelse

af reglerne, eller hvor der ikke tidligere er taget stilling til en relevant problemstilling, vil forslaget indebære en præcisering og, hvor nødvendigt, supplerings af de gældende regler.

I enkelte tilfælde foreslås det at fastsætte regler, der afviger fra kommunalfuldmagtsreglerne. Det foreslås at præcisere, at kommuner kan varetage geotermivirksomhed. Kollektive varmforsyningsanlæg omfatter efter varmforsyningslovens § 2, stk. 4, ikke geotermianlæg, der godkendes efter lov om anvendelse af Danmark, hvorfor der kunne være tvivl om, at kommuner har hjemmel hertil. Det foreslås desuden at tillade, at kommuner under visse betingelser kan forsyne områder i andre kommuner, hvilket er en afvigelse af kommunalfuldmagtens lokalitetsprincip. Herudover vil det blive tilladt, at kommuner må optjene et overskud på en kommercielle aktivitet, der produceres i samproduktion med varme, på samme måde, som de private virksomheder. Endvidere foreslås det at muliggøre kommunal garantistillelse til varmedelen i private kraft-varme-anlæg omfattet af elforsyningsloven. Betingelsen for kommuners udøvelse af accessorisk virksomhed, at den er forsøgt bortforpagtet, er ikke videreført. Der er således tale om en udvidelse af kommuners adgang til varetagelse af varmforsyningsvirksomhed efter gældende ret.

Hvis de foreslåede ændringer bliver vedtaget og er trådt i kraft, vil varmforsyningsloven herefter udtømmende regulere kommuners adgang til varetagelse af kollektiv varmforsyning. Det betyder, at en kommune ikke har adgang til at varetage opgaven, hvis det ikke er tilladt efter reglerne i varmforsyningsloven. Hvis lovfæstelsen af kommunalfuldmagtsreglerne viser sig utilsigtet at have indskrænket den gældende retstilstand og hvor dette vil belaste en kommunal forsyningsvirksomhed på en måde, at efterlevelse af de foreslåede bestemmelser vil indebære ekspropriation, vil klima-, energi- og bygningsministeren efter forslagets § 1, nr. 1, som vedrører varmforsyningslovens § 2 g, stk. 2, kunne give dispensation for at tage hensyn til dispositioner, der er foretaget under de gældende regler.

Efter den foreslåede bestemmelse i forslagets § 1, nr. 1, der vedrører § 2 b i lov om varmforsyning vil en kommune kunne varetage kollektiv varmevirksomhed omfattet af § 2 i lov om varmforsyning og virksomhed til indvinding af geotermisk energi omfattet af lov om anvendelse af Danmarks undergrund. Der gives således adgang til produktion og levering af opvarmet vand, damp eller gas til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, men kommuner vil også kunne producere og levere disse ydelser til andre formål, såsom f.eks. procesformål. Kommuner har adgang til levering til procesformål, hvis det sker som en underordnet del af deres kollektive varmforsyning eller geotermiforsyning og aktiviteterne udøves sammen uden at være regnskabsmæssigt adskilt og i overensstemmelse med prisbestemmelserne.

En kommune kan varetage varmforsyningsvirksomhed i selskabsform eller deltage i selskaber sammen med andre kommuner eller private, f.eks. et forbrugerejet a.m.b.a. En kommune kan i overensstemmelse med praksis på forsyningsområdet have bestemmende indflydelse i et sådant selskab.

Den kommunale kollektive varmforsyning eller geotermiforsyning skal som udgangspunkt ske med henblik på varmforsyning af kommunen. Hvis et projektforslag efter varmforsyningsloven dog viser, at det er samfundsøkonomisk fordelagtigt at udvide varmforsyningen til nabokommunen, vil de foreslåede regler tillade den kommunale varmforsyning at gennemføre udvidelsen. De foreslåede regler tillader desuden, at en kommune overtager en forsyning, som (delvis) ligger i nabokommunen. En forudsætning for udvidelse af en kommunens forsyningsaktiviteter til andre kommuner er, at der er fysisk forbindelse mellem varmedistributionsnettene i og udenfor kommunen.

Den foreslåede bestemmelse i forslagets § 1, nr. 1, som vedrører varmforsyningslovens § 2 c, muliggør, at kommuner, ligesom i dag, kan levere elektricitet og fjernkøling på markedsvilkår. Også levering til procesformål, der holdes adskilt fra levering til rumvarmeformål, kan fortsat ske på markedsvilkår.

Efter de foreslåede bestemmelser i forslagets § 1, nr. 1, som vedrører varmforsyningslovens § 2 d, vil en kommune have hjemmel til at stille garanti for både kommunale og private kollektive varmforsynings-

virksomheder og geotermivirksomheder, der producerer og leverer til rumvarmeformål. Kommunen kan alene stille garanti for lånoptagelse til investeringer i virksomheder, som kommunen selv lovligt vil kunne varetage.

Hvis der sker samproduktion af ydelser omfattet af varmemforsyningslovens prisregulering og ydelser, der ikke er omfattet heraf, er en forudsætning for kommunal garantistillelse, at et eventuelt overskud fra den anden ydelse indregnes i rumvarmepriserne. Desuden er det tilladt, at et eventuelt overskud tillægges egenkapitalen for at styrke virksomhedens økonomi og dermed formindske varmemforbrugernes risiko for en konkurs.

I forhold til samproduktion af rum- og procesvarme eller biogas til rumvarme- og procesformål vil muligheden for kommunal garantistillelse være betinget af, at ydelserne ikke er regnskabsmæssigt adskilt. Det medfører efter den foreslåede bestemmelse i varmemforsyningslovens § 20 c (forslagets § 1, nr. 5), at begge ydelser skal leveres efter prisreguleringen. Det gælder dog ikke for kraftvarmeproduktion. Kraftvarme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder, der er omfattet af varmemforsyningsloven, vil have mulighed for at vælge om de vil holde ydelserne adskilt eller ej, men en kommunal garantistillelse vil være betinget af, at ejerne ikke kan få en fortjeneste på de kommercielle ydelser bortset fra en normal forrentning af indskudskapital.

Hvis en virksomhed, f.eks. på grund af skattereglerne eller for at bibeholde muligheden for at ejerne kan få en fortjeneste, har valgt at holde el eller procesvarme selskabsmæssigt adskilt fra varme, vil der efter lov om varmemforsyning alene kunne stilles garanti for lånoptagelse i forbindelse med investeringer i varmeselskabet. For procesvarme gælder tilsvarende, hvis procesvarmen er regnskabsmæssigt adskilt. Hvis en virksomhed driver varme og den kommercielle aktivitet i et selskab, men vil trække overskuddet ud af selskabet for at bruge det til andre formål end at styrke egenkapitalen eller nedsætte varmepriserne, vil det ligeledes medføre, at der efter lov om varmemforsyning kun kan stilles kommunal garanti til lånoptagelse i forbindelse med finansiering af investeringer i (rum)varmedelen.

Hvis der ikke er stillet kommunal garanti, vil der som udgangspunkt uden begrænsninger kunne optjenes et overskud på den kommercielle del af virksomheden. Det bemærkes dog, at prisreguleringen vil kunne stille begrænsninger herfor, f.eks. hvis den kommercielle aktivitet ikke holdes adskilt fra varmen.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke indeholder en regulering af kommunal garantistillelse i forbindelse med investeringer i anlæg til samproduktion af varme og køling. Det medfører, at der ikke kan stilles kommunal garanti herfor. Efter lov om fjernkøling er det forbudt at stille garanti for køling. På baggrund af høringen er det besluttet, at der ikke skal stilles lovkrav om selskabs- eller regnskabsmæssig adskillelse før sammenhængende problemstillinger om kraftvarmekravet og elforsyningssikkerhed er undersøgt nærmere. Hvis der ikke er stillet krav om adskillelse af varme og køling, kan det ikke sikres, at den kommunale garantistillelse til kombinerede køle-/varmeanlæg begrænses til varmedelen. En sådan begrænsning vil være nødvendigt med henblik på fjernkølingslovens forbud. Som opfølgning på regeringens *Vækstplan for energi og klima* fra oktober 2013 pågår der pt. et arbejde med at vurdere mulige tiltag til at fremme udnyttelse af synergieffekter mellem fjernvarme og fjernkøling.

Det foreslås herudover i forslaget § 1, nr. 1, som vedrører varmemforsyningslovens § 2 e, at kommuner med hjemmel i lov om varmemforsyning vil kunne stille garanti i forbindelse med investeringer i et kraft-varme-anlæg med en eleffekt på mere end 25 MW, som er reguleret efter lov om elforsyning. I så fald vil garantistillelse efter varmemforsyningsloven alene kunne vedrøre varmedelen, dvs. lånoptagelse til finansiering af investeringer i den del af anlægget, der kan henføres til levering af opvarmet vand eller damp fra anlægget, som er omfattet af prisbestemmelserne i §§ 20-20 b i lov om varmemforsyning. De store kraft-varme-anlæg skal efter krav herom i elforsyningsloven holde el og varme regnskabsmæssigt

adskilt, hvorfor det kan sikres, at garantistillelsen begrænses til varmedelen. Hvis kraft-varme-anlægget leverer procesvarme, vil der også kunne stilles garanti til denne del af virksomheden, hvis procesvarme-produktionen sker i samproduktion med rumvarme, udgør mindre end 50 pct. af varmeleveringen og der ikke sker regnskabsmæssig adskillelse af ydelserne således, at begge ydelser, jf. den foreslåede bestemmelse i varmemforsyningslovens § 20 c, skal leveres i overensstemmelse med prisbestemmelserne.

Efter den foreslåede bestemmelse i varmemforsyningsloven vil en garantistillelse til varmedelen i de store kraft-varme-anlæg ikke længere forudsætte, at der kan stilles kommunal garanti til eldelen efter elforsyningsloven. Det betyder, at varmemforsyningsloven vil give adgang til kommunal garantistillelse til varmedelen i både kommunale og private store kraft-varme-anlæg. Eftersom elpriserne er blevet lavere, er elproduktion for de store kraft-varme-anlæg ikke nødvendigvis altid hovedformålet. Anlæggene kører ofte af hensyn til varmeproduktion og de kommunale og forbrugerejede fjernvarmeværker er begyndt at udvise interesse for at overtage anlæggene. Det er baggrunden for forslaget om at give lige adgang til garantistillelse til kommunale og private kraft-varme-anlæg.

Forslagets § 1, nr. 1, som vedrører varmemforsyningslovens §§ 2 d og 2 e, vil give kommuner adgang til garantistillelse for virksomheders lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer og driftsaktiviteter. Desuden er der mulighed for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en varmemforsyningsvirksomhed eller stort kraft-varme-anlæg, hvis den virksomhed, som der stilles garanti for, enten er en virksomhed, som kommunen selv vil kunne varetage, jf. den foreslåede § 2 b, eller en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af elforsyningsloven. Dermed ligestilles finansieringsmuligheder for etablering af et kollektivt varmemforsyningsanlæg, geotermianlæg eller stort kraft-varme-anlæg med køb af et sådant anlæg.

Det foreslås i forslagens § 1, nr. 1, som vedrører varmemforsyningslovens § 2 f, at give kommuner hjemmel til at varetage tilknyttet virksomhed på samme måde, som de kan på elområdet. Det vil sige, at tilknyttet virksomhed skal udøves i et selvstændigt selskab og på kommercielle vilkår. Biprodukter, udnyttelse af overkapacitet eller accessoriske opgaver vil blive betragtet som tilknyttet virksomhed. Der vil være en bagatelgrænse for udskillelseskrauet, som er fastsat på 10 pct. af virksomhedens udgifter og omkostninger til hovedvirksomheden op til maksimalt 10 mio. kr. årligt. Der vil ikke kunne ydes tilskud eller stilles garanti til tilknyttet virksomhed.

Et kommunalt forsyningsselskabs produktion og levering til procesformål anses ikke for tilknyttet virksomhed, men for en del af hovedvirksomheden. Det samme gælder for servicefunktioner. Servicefunktioner vil dog kunne udskilles i et særskilt selskab, hvis levering af disse funktioner til den kollektive varmemforsyning eller geotermiforsyning leveres i overensstemmelse med prisreguleringen. Det muliggør udnyttelse af synergieffekter i multiforsyninger.

De kommunale varmemforsyningsvirksomheder skal, ligesom andre virksomheder omfattet af lov om varmemforsyning, overholde regler om eksempelvis projektgodkendelse og priser. Desuden skal varetagelsen af varmeopgaver eller garantistillelse for varmemforsyningsvirksomheder ske indenfor eventuelle rammer fastsat i anden lovgivning. Der kan f.eks. være emissionskrav i miljølovgivningen. Det fremgår udtrykkeligt af reglerne, at garantistillelse kun kan ske inden for de rammer, der er fastsat i EU-reglerne om statsstøtte. Der ændres således ikke på den gældende ret, hvorefter kommunerne både skal påse, at der er adgang til garantistillelse efter den nationale lovgivning, og at garantistillelsen sker i overensstemmelse med statsstøttereglerne. Kommunerne har selv ansvar for at sikre, at garantistillelsen er forenelig med EU-statsstøttereglerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 7.

Forslaget ændrer ikke på kommuners mulighed for at varetage varmemforsyningsvirksomhed i kommunale fællesselskaber efter § 60 i lov om kommunernes styrelse. Statsforvaltningen vil på samme måde

som hidtil føre tilsyn med kommuners varetagelse af opgaver på varmforsyningsområdet, jf. afsnit 2.1.1.1. Der sker heller ikke ændringer af Energiklagenævnets eller Energitilsynets kompetence i forhold til kommuners udøvelse af varmforsyningsvirksomhed.

2.1.2. Udvidelse af ordningen for biomasseforsyning af udvalgte fjernvarmenet

2.1.2.1. Gældende ret

I medfør af varmforsyningsloven er der fastsat regler om brændsler, der anvendes på kollektive varmforsyningsanlæg. Kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder, der er omfattet af godkendelseskravene i varmforsyningsloven, må anvende alle brændsler, bortset fra kul og fødevarer. Når der etableres ren varmeproducerende anlæg, er der begrænsninger for, hvilke brændsler, der må anvendes. Hvis et varmeproducerende anlæg skal forsyne et fjernvarmenet, der i forvejen forsynes med decentral kraftvarmeproduktion, må dette anlæg ikke fyres med biomasse. Det følger af bekendtgørelse nr. 566 af 2. juni 2014 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen). Desuden kan det samfundsøkonomiske krav, som er fastlagt i lovens formålsbestemmelse og i projektbekendtgørelsen, være til hinder for det. Den gældende varmforsyningslovgivning giver således som regel ikke mulighed for at erstatte naturgasbaseret kraftvarmeproduktion med biomassebaseret varmeproduktion. Det betyder, at disse net kun har begrænsede muligheder for at nedsætte varmepriserne.

Ved § 5, stk. 2, i lov nr. 577 af 18. juni 2012 om ændring af lov om varmforsyning, lov om elforsyning og byggeloven har klima-, energi- og bygningsministeren fået bemyndigelse til at fastsætte regler, der tillader biomasseforsyning af udvalgte fjernvarmenet. Der skal være tale om fjernvarmenet, hvis varmeprisen er blandt de 30 højeste per 8. december 2010 ifølge Energitilsynets prisstatistik eller blandt de 30 højeste i gennemsnit ifølge Energitilsynets prisstatistik over årene 2009, 2010 og 2011. Bemyndigelsen blev udmøntet i projektbekendtgørelsen og efter gældende regler kan 35 fjernvarmenet, som er nævnt i bekendtgørelsens bilag 3, med de højeste priser forsynes med biomassevarme op til 8000 MWh årligt (dvs. den varmemængde som et anlæg med en kapacitet på 1 MW årligt vil kunne producere).

2.1.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De decentrale kraftvarmeverker modtager en særlig støtte til naturgasbaseret elproduktion, grundbeløbet, som ifølge den energipolitiske aftale fra 29. marts 2004 udløber i 2019. En anden støtteordning til de decentrale kraftvarmeverkers elproduktion, pristillæg efter treledstariffen, skal på ny statsstøttegodkendes i EU i november 2015. Ifølge EU's nye miljørammebestemmelser kan treledstariffen ikke forventes at blive godkendt, hvorfor ordningen udfases i november 2015. De værker, som modtager treledstarif, kan i stedet få støtte i form af grundbeløbet frem til 2019. Når grundbeløbet bortfalder, vil flere decentrale værker kunne opleve stigende varmepriser. Risikoen er særlig stor på de naturgasbaserede kraftvarmeverker, der i forvejen har en trængt økonomi.

Når støtten til naturgasbaseret elproduktion ophører, vil der være et incitament til skifte væk fra naturgas til biomasse, varmepumper og sol. Da forsyningssikkerhedsafgiften og afgiftsstigningerne på fossile brændsler fra Forårspakke 2.0 blev afskaffet i Vækstpakke 2014, medførte disse initiativer samlet set faldende fjernvarmepriser for langt de fleste varmemedbrugere. I finansloven for 2015 er ydet særlig støtte til fremme af værkers omstilling til store varmepumper. Det sker dels i form af anlægsstøtte til pilot- og demonstrationsprojekter, og dels til et rejsehold der skal vejlede de enkelte værker. For yderligere at imødekomme de mindste og mest sårbare fjernvarmenet, gives yderligere 50 fjernvarmenet, der typisk forsynes med naturgasbaseret kraftvarme, med de højeste varmepriser mulighed for biomasseforsyning, hvilket forventes at kunne nedbringe deres varmepriser betydeligt.

Ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås det på denne baggrund om at udvide den gældende ordning for fjern-

varmenet, der forsynes med decentralt naturgasbaseret kraftvarme således, at yderligere 50 fjernvarmenet med de højeste varmepriser vil kunne erstatte denne produktion med biomassebaseret varmeproduktion op til 8000 MWh årligt (dvs. den varmemængde som et anlæg med en kapacitet på 1 MW årligt vil kunne producere). Derfor skal den gældende regulering udvides til at omfatte de fjernvarmenet, hvis priser er blandt enten de 43 højeste pr. 15. august 2014 ifølge Energitilsynets varmeprisstatistik, eller de 43 højeste i gennemsnit ifølge Energitilsynets varmeprisstatistik over årene 2012, 2013 og 2014. Der er i begge tilfælde tale om de 43 fjernvarmenet med de højeste priser udover dem, der allerede er omfattet af den gældende biomasseordning. Der er mange fjernvarmenet, der både er blandt de 43 højeste pr. 15. august 2014 og blandt de 43 højeste over årrækken 2012-2014. I alt er der tale om 50 fjernvarmenet, der vil blive tilføjet de 35 fjernvarmenet, der allerede i dag er omfattet af ordningen.

Såvel de 35 fjernvarmenet, der er omfattet af den gældende ordning, som de 50 yderligere fjernvarmenet vil have mulighed for biomasseforsyning op til 8000 MWh årligt. Når fjernvarmenettet selv etablerer en biomassekedel, må den have en kapacitet på maksimalt 1 MW. En liste over de i alt 85 fjernvarmenet, som vil kunne gøre brug af biomasseforsyningsordningen, findes i bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 2.

2.1.3. Levering til procesformål, prisdifferentiering og forbrugerbeskyttelse

2.1.3.1. Gældende ret

Varmeforsyningslovens § 20, stk. 1, der indeholder en forpligtelse for varmforsyningsvirksomheder om at levere til en omkostningsbestemt pris, gælder som udgangspunkt kun for levering af opvarmet vand, damp eller gas til bygningers opvarmning eller forsyning med varmt vand, dvs. til rumvarmeformål. Der er en undtagelse for de centrale værkers levering af opvarmet vand til procesformål, som også er omfattet af prisreguleringen i § 20, stk. 1.

Varmeforsyningslovens § 20, stk. 5, indeholder muligheden for at prisdifferentiere mellem forbrugergrupper eller geografiske områder. Det betyder, at der må opkræves forskellige priser fra grupper af rumvarmeforbrugere, f.eks. forbrugere i boligforeninger og parcelhuse, eller i geografiske områder, f.eks. i forbindelse med fusioner. Prisdifferentieringen skal være omkostningsbestemt. Prisforskellen skal således kunne begrundes i, at levering til en forbrugergruppe eller et geografiske område påfører værket mindre omkostninger end en anden gruppe eller et andet område.

Efter bestemmelsen i varmforsyningslovens § 20, stk. 5, kan kun kollektive varmforsyningsanlæg prisdifferentiere. Desuden er prisdifferentiering en del af prisreguleringen. Det betyder, at der kun kan prisdifferentieres mellem forbrugergrupper, hvis deres levering af varme eller gas er omfattet af prisreguleringen. Den gældende regulering medfører, at et centralt værk eller industrivirksomhed ikke må prisdifferentiere, fordi de ikke er et kollektivt varmforsyningsanlæg efter varmforsyningslovens § 2. Desuden betyder det, at der ikke kan prisdifferentieres mellem rumvarmekunder og proceskunder, hvis levering til procesformål ikke er omfattet af prisreguleringen.

Varmeforsyningsloven indeholder hverken bestemmelser, der regulerer opsigelsesvarsel eller bindingsperiode ved varmetafter, eller regler for restance inddrivelse eller afbrydelse af varmforsyningen. Det reguleres i dag alene af den generelle forbrugerlovgivning, som bl.a. omfatter aftaleloven, forbrugeraftaleloven, købeloven, markedsføringsloven og e-handelsloven. Desuden udgiver Dansk Fjernvarme vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser for levering af ydelser omfattet af prisreguleringen, jf. varmforsyningslovens § 22 a, som Energitilsynet fører tilsyn med.

2.1.3.2 Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Ved forslaget § 1, nr. 4, som vedrører varmemforsyningslovens § 20, stk. 5, foreslås det at ændre bestemmelsen om prisdifferentiering således, at alle virksomheder, der leverer ydelser omfattet af § 20, stk. 1, vil have mulighed for at prisdifferentiere mellem forskellige forbrugergrupper eller geografiske områder. Al levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand er omfattet af varmemforsyningslovens prisregulering. Ikke alene kollektive varmemforsyningsanlæg skal overholde prisreguleringen, men også kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, geotermianlæg omfattet af undergrundsloven, og industrivirksomheder, der leverer fjernvarme, skal gøre det efter prisreguleringen. Der er ikke grund til, at disse virksomheder skulle udelukkes fra muligheden for at prisdifferentiere.

Desuden vurderes det hensigtsmæssigt at muliggøre, at produktion og levering af opvarmet vand, damp eller gas til bygningers opvarmning og forsyning med varmt brugsvand, der er omfattet af prisreguleringen, drives sammen med produktion og levering af disse ydelser til andre formål, der ikke er omfattet af prisreguleringen. Der kan eksempelvis tænkes på procesformål som levering af varme til et vaskeri eller til tørring af hø. Ved biogas betragtes typisk levering til opgradering og injicering i naturgasnettet som et formål, der ikke er rumvarmeformål og dermed ikke er omfattet af varmemforsyningsloven.

Varmemforsyningsvirksomheder har ikke altid kendskab til det formål, som den leverede varme eller gas anvendes til. Desuden er der mange virksomheder, der ikke har et ønske om at optjene et overskud ved levering af varme eller gas til procesformål. Det gælder f.eks. for mange af de kommunale og forbrugerejede værker. For disse virksomheder vil det være at foretrække, at de kan producere og levere varme eller gas i overensstemmelse med prisreguleringen, uanset formål og uden regnskabsmæssig adskillelse. Derfor foreslås det i forslaget § 1, nr. 5, som vedrører varmemforsyningslovens § 20 c, at al levering af opvarmet vand, damp eller gas fremover skal ske i overensstemmelse med prisreguleringen, medmindre virksomheden foretager en regnskabsmæssig adskillelse af produktion og levering af ydelser omfattet af § 20, stk. 1, fra produktion og levering af disse ydelser til andre formål, såsom procesformål. Dette foreslås at blive reguleret i en ny § 20 c.

Hvis en varmemforsyningsvirksomhed leverer al varme eller gas efter prisreguleringen, vil der også være mulighed for prisdifferentiering. Rumvarmekunderne vil kunne have gavn af tilslutning af store proceskunder, fordi det vil kunne forøge anlæggets effektivitet og dermed nedsætte de relative anlægs- og driftsomkostninger og formindske varmetabet. Desuden vil det kunne fremme anvendelse af fjernvarme til procesformål. Det vil således være i tråd med energiaftalen af den 22. marts 2012, hvor det blev aftalt, at fremme energieffektiv anvendelse af vedvarende energi, herunder fjernvarme, til virksomheders produktionsprocesser.

For så vidt tilslutning eller bibeholdelse af en proceskunder kan medføre nedsættelse af rumvarmepriserne eller forebygge prisstigninger, vil dette kunne begrunde, at proceskunden får afspejlet en større andel af de besparelser, som storkundens tilslutning giver, i varmeprisen, end rumvarmeforbrugerne.

Det foreslås desuden i forslaget § 1, nr. 5, som vedrører varmemforsyningslovens § 20 d, at skabe hjemmel til, at klima-, energi- og bygningsministeren vil kunne fastsætte regler om afbrydelse af varmemforsyningen, opsigelsesvarsel og bindingsperiode. Det er vurderet hensigtsmæssigt, at der på varmeområdet ville kunne stilles krav om forsyningsafbrydelse, som er i overensstemmelse med de krav, som landets fogeder stiller. Der er desuden opstået usikkerhed om, hvorvidt varmemforsyningsvirksomheder, som har fået tildelt et forsyningsområde efter godkendelse i medfør af varmemforsyningsloven og dermed er forpligtet til at forsyne alle ejendomme i området, er omfattet af forbrugeraftalelovens krav om opsigelsesvarsel og bindingsperiode, hvorfor det kan blive nødvendigt med en præcisering heraf.

2.2. Bygningsopvarmning baseret på vedvarende energi

2.2.1. Gældende ret

Efter byggelovens § 6 kan der i bygningsreglementet fastsættes regler om forbud mod installation af (fossil-baserede) olie- og naturgasfyr til bygningsopvarmning i såvel ny som bestående bebyggelse. Det er dermed ikke muligt at forhindre installation af andre former for fossil opvarmning som f.eks. kul- eller koks-fyr.

2.2.2. Ministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Med energiaftalen af den 22. marts 2012 blev det aftalt, at der fra 2013 indføres stop for installation af olie- og naturgasfyr i nye bygninger, og at det fra 2016 ikke længere skal være muligt at installere oliefyr i eksisterende bygninger i områder med fjernvarme eller naturgas som alternativ.

På baggrund af energiaftalen, er der tidligere tilvejebragt hjemmel i byggeloven til at forbyde installation af olie- og naturgasfyr til bygningsopvarmning i såvel nye som eksisterende bygninger. Det har imidlertid vist sig nødvendigt at præcisere denne hjemmel for at sikre kompatibilitet med EU's principper om varernes frie bevægelighed. Forslagets § 2 indeholder en præcisering af den eksisterende hjemmel. Med den foreslåede præcisering gøres det muligt at fastsætte regler om, at bygningsopvarmning i nye og eksisterende bygninger skal baseres på vedvarende energi. På den måde gøres hjemlen i byggeloven teknologiafhængig, så bygningsejere får mulighed for at installere den opvarmningsform, der passer det pågældende byggeri bedst, forudsat at opvarmningsformen er baseret på vedvarende energi. Det betyder samtidig, at det bliver tydeliggjort, at der kan installeres f.eks. naturgasfyr, der anvender VE-gas som f.eks. biogas.

Den ændrede bestemmelse omfatter alene de bygninger, der var omfattet af energiaftalen af den 22. marts 2012. Bestemmelsen er pt. udmøntet, således at den omfatter nybyggeri i områder uden fjernvarme. Ved udmøntning af den ændrede hjemmel vil bygningsopvarmningen i disse bygninger skulle baseres på vedvarende energi. Bestemmelsen omfatter i dag også eksisterende bygninger i områder med fjernvarme eller individuel naturgasforsyning som alternativ. I disse områder skal bygningerne ved udmøntning af den foreslåede ændrede hjemmel enten opvarmes med fjernvarme eller naturgas eller opvarmes med vedvarende energi. Bestemmelsen omfatter i dag ikke eksisterende bygninger i områder uden adgang til fjernvarme eller naturgas og det er ikke hensigten at ændre herpå. Det er ikke formålet at bruge den foreslåede ændring i byggeloven til at løfte den nærmere afgrænsning i forhold til eksisterende naturgasnet, hvorfor det også fremover vil være muligt at installere bygningsopvarmning baseret på naturgas i disse områder.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

3.1. Konsekvenser for statsprovenuet

Udvidelsen af ordningen for biomasseforsyning af udvalgte fjernvarmenet vil medføre et provenutab på 10-15 mio. kr. årligt.

3.2. Konsekvenser for Energitilsynet og Energiklagenævnet

Energitilsynet vil ikke kunne tage stilling til en kommunes overholdelse af varmforsyningslovens regler om garantistillelse. Energitilsynet har dog efter gældende ret kompetence til at træffe afgørelse om fordeling af omkostninger på anlæg, hvor varme produceres i samproduktion med andre ydelser. Energitilsynets afgørelser om omkostningsfordeling vil kunne være relevant i forbindelse med sager om garantistillelse, nemlig i tilfælde, hvor en garantistillelse skal begrænses til varmedelen, og derfor kan der som følge af lovforslaget forventes flere ansøgninger herom.

Sekretariatet for Energitilsynet har oplyst, at det kræver ca. 0,5 årsværk til at behandle en sag om omkostningsfordeling. Det antages, at sagsbehandlingen kan lettes ved fastsættelse af reglerne om omkostningsfordeling i medfør af § 20, stk. 3, i lov om varmforsyning, som ikke er udmøntet i dag.

En kommunal garantistillelse vil f.eks. kunne være relevant ved finansiering af etablering eller ændring af et anlæg og ved finansiering af driftsaktiviteter. Der i dag ca. 285 kraft-varme-anlæg omfattet af varmforsyningsloven og ca. 30 kraft-varme-anlæg med eleffekt på over 25 MW, der er omfattet af lov om elforsyning. Det antages, at alle virksomheder i mere eller mindre omfang producerer både til rumvarme- og procesformål.

Det forventes ikke, at der vil blive etableret mange nye kraft-varme-anlæg i de kommende år, men anlæggene vil nok skulle renoveres ca. hvert tyvende år. Det antages, at hovedparten af de 285 kraft-varme-anlæg, der er omfattet af varmforsyningsloven, fortsat vil have ét regnskab efter Energitilsynets praksis, hvorfor der ikke skal foretages en omkostningsfordeling og der er mulighed for at få en garantistillelse til hele investeringen. Der kan således ses bort fra disse 285 kraft-varme-anlæg. Det antages desuden, at mange af de nævnte værker vil gøre brug af muligheden for at levere rum- og procesvarme efter prisreguleringen uden regnskabsmæssig adskillelse.

Hvis det antages, at de store kraft-varme-anlæg skal foretage en renovering hvert tyvende år, vil der være tale om ca. 1 til 2 potentielle sager om året. Hvis det desuden antages, at man for lån til etablering eller renovering af disse anlæg vil forsøge at opnå en kommunegaranti, så vil Energitilsynet potentielt kunne få ca. 1-2 sager om året.

Det skønnes derfor, at lovforslaget vil kunne øge ressourcebehovet i Sekretariatet for Energitilsynet med maksimalt. 0,5-1 årsværk om året. Hvis der bliver fastsat regler om omkostningsfordeling, forventes det, at ressourcebehovet vil kunne reduceres betydelig.

Energitilsynets afgørelser om omkostningsfordeling vil kunne påklages til Energiklagenævnet. Det skønnes derfor, at lovforslaget vil kunne medføre et begrænset øget ressourceforbrug for Energiklagenævnet, der vil blive afholdt inden for Klima-, Energi- og Bygningsministeriets eksisterende rammer.

3.3. Konsekvenser for kommuner og regioner

Det forventes, at lovforslaget vil skabe øget klarhed om reglerne om kommuners hjemmel til varetagelse af kollektiv varmforsyningsvirksomhed, herunder garantistillelse. Kommuner vil med forslaget nemmere kunne afgøre, om der er mulighed for at stille kommunegaranti, og under hvilke forudsætninger. Forslaget har ingen konsekvenser for regionerne.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Det forventes, at erhvervslivet med lovforslaget vil få en større sikkerhed om de økonomiske rammer for projekter for kollektiv varmforsyning, som kan fremme investeringer og gennemførelse af projekter. Lovforslaget klargør de økonomiske rammer ved fastsættelse af reglerne om kommuners adgang til varetagelse af og garantistillelse for kollektiv varmforsyning. Forslaget udvider mulighederne for kommunal garantistillelse til private kraft-varme-anlæg omfattet af elforsyningsloven og det kan være gunstig for erhvervslivet.

De foreslåede ændringer vil medføre en begrænset forhøjelse af varmepriserne, hvilket også påvirker erhvervslivets omkostninger. Det skyldes bl.a., at merudgifterne for Energitilsynet som følge af lovforslaget vil blive gebyrfinansieret og dette gebyr vil kunne indregnes i varmepriserne. Der er tale om en begrænset forøgelse af det gebyr, der opkræves i dag. Hvis der tages udgangspunkt i varmeproduktionen i 2013 og at et årsværk i Energitilsynet koster ca. 800.000 kr. i alt, vil det gebyr, som varmforsyningsvirksomhederne

betaler, skulle forhøjes med 7 kr. per årsværk. Det forventes, at det gebyr, som vil blive opkrævet til dækning af udgifterne til Energitilsynets opgaver, i 2015 vil være ca. 140 kr. per TJ. Med gebyrforhøjelsen vil gebyret dermed stige til ca. 147 kr. per TJ, hvilket svarer til en forhøjelse på 5 pct. De ekstra omkostninger vil ligeledes påvirke varmepriserne for den enkelte varmeaftager. Konsekvenserne skønnes dog ikke at være væsentlige, da der vil blive tale om en meromkostning på omkring 0,5 kr. årligt for en typisk varmeaftager.

Yderligere 50 fjernvarmenet med de højeste priser, der typisk forsynes af et decentralt kraft-varme-anlæg, vil få mulighed for at etablere en biomassekedel på maksimalt 1 MW (eller 8000 MWh årligt). Det vil bidrage med selskabsøkonomiske og brugerøkonomiske fordele. Fordelen ved at erstatte naturgas med afgiftsbegünstiget biomasse vil typisk reducere varmeprisen med 3.000 - 4.000 kr. årligt for en typisk varmeaftager.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ikke administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Den foreslåede udvidelse af muligheden for biomasseforsyning af udvalgte fjernvarmenet, der i dag forsynes med decentral naturgasbaseret kraftvarme, forventes at have en positiv miljøeffekt. Hvis yderligere 50 fjernvarmenet etablerer en biomassekedel på maksimalt 1 MW, vurderes det at reducere CO₂-udledningen med 0,06 mio. ton.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget fastsætter nationale regler om kommuners adgang til bl.a. garantistillelse for kollektiv varmesforsyning. Garantistillelse kan indebære støtte og er i så fald omfattet af EU-reglerne om statsstøtte. Dette lovforslag indebærer ikke en undtagelse til statsstøttereglerne. Det betyder, at en kommunal garantistillelse både skal overholde de regler, der er fastsat herom i den nationale lovgivning og EU-reglerne om statsstøtte. Virksomheder, der producerer el, opererer f.eks. på et konkurrenceudsat marked, hvorfor det i tilfælde af samproduktion af varme og el, især er vigtigt at være opmærksom på overholdelse af statsstøttereglerne. Der skal i hver konkret situation tages stilling til, hvorvidt statsstøtteregler finder anvendelse. Kommunerne har ansvar for at sikre, at den garanti, de vil stille, er forenelig med statsstøttereglerne.

F.eks. kan statsstøttereglerne medføre, at garantien højst må vedrøre 80 pct. af lånebeløbet og at der desuden skal opkræves en garantiprovision. Afhængig af en virksomheds kreditværdighed skal garantiprovisionen efter Kommissionens meddelelse af den 20. juni 2008 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 (i øvrigt nu artikel 107 og 108) på statsstøtte i form af garantier (2008/C155/02) ligge på mellem 0,4 pct. for garantistillelse for virksomheder med meget stærke betalingsevne (AAA eller AA vurdering) og mindst 3,8 pct. ved garantistillelse for virksomheder, hvor det er sandsynligt, at betalingsevnen forringes af negative forhold. Det kan f.eks. gælde små og mellemstore virksomheder, der ikke tidligere har fået en kreditvurdering, eller hvis vurdering er baseret på balancen, såsom virksomheder med særligt formål eller nystartede virksomheder. Provisionen kan i så fald dog aldrig være lavere end den, der gælder for moderselskabet.

Hvis en garantistillelse sker i overensstemmelse med de rammer, som er fastsat i Kommissionens meddelelse, er der ikke tale om statsstøtte og det skal i så fald ikke notificeres. Ønsker en kommune at stille en garanti ud over disse rammer, vil garantistillelse kunne betragtes som statsstøtte og skal det notificeres. I tilfælde af, at notifikation er påkrævet efter EU-reglerne, er der stadig mulighed for, at tilskuddet eller

garantistillelsen vurderes at være forenelig med statsstøttere reglerne, f.eks. under gruppeforordningen eller miljørammebestemmelserne. Disse regler tillader f.eks. under visse forudsætninger støtte til højeffektiv kraftvarme, fjernvarme eller fjernkøling.

Kommuner, der er usikre på, om statsstøttere regler skal finde anvendelse eller om den garantistillelse, de overvejer, er forenelig med statsstøttere reglerne, skal notificere sagen til Kommissionen i overensstemmelse med de regler, der gælder herfor, herunder at notifikation skal ske forinden den pågældende støtteordning iværksættes.

Den foreslåede regulering af kommunernes hjemmel til varetagelse af varmeforsyningsvirksomhed bygger videre på de principper, der i dag er fastlagt i kommunalfuldmagtsreglerne, herunder om, at kommuner som udgangspunkt ikke må drive virksomhed med fortjeneste for øje. Kommuner kan alene drive virksomhed med fortjeneste for øje, hvis der er lovhjemmel hertil. Der er i de foreslåede regler i varmeforsyningsloven ikke hjemmel til, at en kommune tjener på garantistillelse og opkræver en større garantiprovision end statsstøttere regler forpligter til. Opkrævning af garantiprovisionen må alene ske til at dække kommunens risiko ved garantistillelse, men det må ikke anvendes til at få en fortjeneste.

Med den foreslåede ændring af byggeloven tilvejebringes der hjemmel til, at der i bygningsreglementet kan fastsættes regler om installation af vedvarende energi til bygningsopvarmning. Der er tale om en præcisering af de gældende regler, som giver mulighed for at forbyde installation af olie- og naturgas-fyr. Med den foreslåede ændring gøres hjemlen i byggeloven teknologiafhængig, så bygningsejere får mulighed for at installere den opvarmningsform, der passer det pågældende byggeri bedst, forudsat at opvarmningsformen er baseret på vedvarende energi. Præciseringen sker for at sikre bestemmelsens kompatibilitet med EU's principper om varenes fri bevægelighed.

8. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslaget har i perioden fra den 6. februar 2015 til den 4. marts 2015 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

Aalborg Portland A/S, Advokatrådet –Advokatsamfundet, Altinex Oil Denmark A/S, Akademisk Arkitektforening, Affald Danmark, Autoriserede Kølefirmaers Brancheforening, Ankenævnet på Energiområdet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverne, Bioenergipark Tønder, Boligselskabernes Landsforening, Brancheforeningen for Biogas, Brancheforeningen for bygningsagkyndige og energikonsulenter, Brancheforeningen for Decentral Kraftvarme, Brancheforeningen for Husstands vindmøller, Branchen Forbrugerelektronik, Bygge-, Anlægs- og Trækartellet (BATT-kartellet), BIPS – Byggeri, Informationsteknologi, Produktivitet og Samarbejde, Byggecentrum, Byggeriets Evaluerings Center, Bygherreforeningen i Danmark, Byggeskedefonden, Cepos, CO-industri, Concito, Dajolka, DAKA, Dakofo, Danmarks Statistik, DANAK (Den Danske Akkrediterings og Metrologifond), Danisco - Genencor, Danish Operators, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rederiforening, Danmarks Teknisk Universitet (DTU), Danmarks Vindmølleforening, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Dansk Center for Lys, Dansk Energi, Dansk Energibranche forening (DEBRA), Dansk Erhverv, Dansk Fjernvarme, Dansk Gartneri, Dansk Gas, Dansk Gasteknisk Center (DGC), Dansk Geotermi Aps, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Skovforening, Dansk Standard, A/S Dansk Shell, Dansk Solvarmeforening, Dansk Transport og Logistik (DLTL), Dansk Varefakta Nævn, Dansk Varme Service, Dansk Ventilation, Danske Advokater, Danske Arkitektvirksomheder, Dansk Metal, Danske Regioner, Danske Udlejere, DANVA (Dansk Vand- og Spildevandsforening), Datatilsynet, De frie energiselskaber, De Grønne, DELTA Dansk Elektronik, Det økologiske Råd, DI ITEK, DI – Organisation for erhvervslivet, DONG Energy A/S, DTU – Afdelingen for myndighedsbetjening, Ejendomsforeningen Danmark, Emmelev Mølle, Energi- og olieforum.dk, Energiforbrugeren, Energiforum Danmark,

Energiklagenævnet, Energitilsynet, Energitjenesten, E. ON Danmark A/S, Fagligt Fælles Forbund (3F), Finansrådet, Forbrugerrådet, Foreningen Danske Kraftvarmeverker, Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske belysningsarmaturer (FABA), Foreningen af fabrikanter og importører af elektriske husholdningsapparater (FEHA), Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI), Foreningen for Slutbrugere af Energi, Foreningen af Varmepumpefabrikanter i Danmark, Frederiksberg Kommune, Frie Elforbrugere, FSR Danske revisorer, GasTech, Greenpeace, GTS (Godkendt Teknologisk service), Grundfos, Hess ApS, HMN Naturgas I/S, HOFOR, Håndværksrådet, Hveiti, Inbicon, Indukraft Sekretariatet c/o Dansk Industri, Ingeniørforeningen i Danmark (IDA), Institut for produktudvikling (IPU), Intelligent Energi, ITBranchen, Kalk og Teglværksforeningen, KOOPERATIONEN, KTO - Kommunale Tjenestemænd og Overenskomstansatte, KL, KL - Økonomisk sekretariat, Københavns Kommune, Københavns Kommune - Teknik- og Miljøforvaltningen, Københavns Kommune – Økonomiforvaltningen, Landbrug & Fødevarer, Landsorganisationen i Danmark (LO), LCA Center, Landsbyggefonden, Mellemfolkeligt Samvirke, Mærsk Olie og Gas A/S, Naturgas Fyn, Neas Energy A/S, NOAH Energi og Klima, Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi, Novozymes, Organisationen for Vedvarende Energi, Partnerskabet for brint og brændselsceller, Realkreditforeningen, Realkreditrådet, Reel Energi Oplysning (REO), Registreringsordningen for energisynskonsulenter, RenoSam, Risø (DTU), Rockwool A/S, Sammensluttede Danske Energiforbrugere, Samvirkende Energi- og Miljøforeninger, Shell, Statens Byggeforsknings Institut, Statoil Gazelle A/S, Tekniq, Teknologisk Institut, Teleindustrien, Uafhængige Bygningssagkyndige og Energikonsulenter, Varmepumpeordningen, Varmepumpefabrikantforeningen, Vattenfall A/S, VedvarendeEnergi, VELTEK – VVS- og El-Tekniske Leverandørers Brancheforening, Verdens Skove, Vindeenergi Danmark, Vindmølleindustrien, WWF Verdensnaturfonden, Østkraft og Aalborg Universitet.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Udvidelse af ordningen for biomasseforsyning af udvalgte fjernvarmenet forventes at medføre et mindre afgiftsprodukt på 10-15 mio. kr. Lovforslaget medfører begrænsede merudgifter hos Energitilsynet, som bliver gebyrfinansieret.
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	De økonomiske rammer for investeringer i kollektive varmeforsyningsanlæg tydeliggøres. Udvidelse af ordningen for biomasseforsyning af udvalgte fjernvarmenet forventes at medføre, at varmeprisen for en typisk varme-	Lovforslaget vil kunne medføre en mindre forhøjelse af varmepriserne på ca. 0,5 kr. årligt for en varmeaftager på grund af merudgifter i Energitilsynet.

	aftager tilsluttet disse net reduceres med 3.000 - 4.000 kr. årligt.	
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Udvidelse af ordningen for biomasseforsyning af udvalgte fjernvarmenet forventes at medføre en reduktion af CO ₂ -udledningen med 0,06 mio. ton.	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Garantistillelse kan indebære støtte og er dermed omfattet af EU-reglerne om statsstøtte. Ændringen af byggeloven er en præcisering af den gældende bestemmelse vedrørende bygningers opvarmningsform. Præciseringen har til hensigt at sikre overensstemmelse med princippet om varernes frie bevægelighed.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Til § 2 b

Kommuners adgang til at varetage varmforsyningsvirksomhed følger i dag af almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse, de såkaldte kommunalfuldmagtsregler. Det antages efter disse regler, at kommuner kan varetage forsyningsvirksomhed, herunder virksomhed omfattet af § 2 i lov om varmforsyning.

§ 2 i lov om varmforsyning definerer kollektiv varmforsyning. Kollektive varmforsyningsanlæg kendetegnes bl.a. ved, at de drives med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt brugsvand (rumvarmeformål). Hvis et anlæg i mindre omfang også producerer til andre formål, er der fortsat tale om et kollektivt varmforsyningsanlæg, hvis hovedformålet er rumvarmforsyning. Kommuner er derfor efter gældende ret ikke afskåret fra at levere opvarmet vand, damp eller gas til andre formål end rumvarmeformål, hvis det sker fra et kollektivt varmforsyningsanlæg omfattet af § 2.

En kommunes engagement i forsyningsvirksomhed på grundlag af kommunalfuldmagtsreglerne kan kun ske, hvis formålet er opfyldelse af det lokale forsyningsbehov.

Kommunalfuldmagtsreglerne indeholder ikke krav om selskabsmæssig adskillelse af den kommunale forsyning fra forvaltningen. Hvis opgavevaretagelsen vedrørende forsyningsvirksomhed er udskilt i privatretlig selskabsform, må kommunen have bestemmende indflydelse i selskabet.

Kommuner har efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 b, stk. 1, hjemmel til at varetage kollektiv varmforsyningsvirksomhed omfattet af varmforsyningslovens § 2, stk. 1 (§ 2 b, stk. 1, nr. 1), og

virksomhed til indvinding af geotermisk energi omfattet af lov om anvendelse af Danmarks undergrund, hvis virksomheden leverer opvarmet vand eller damp omfattet af varmemforsyningslovens § 20, stk. 1 (§ 2 b, stk. 1, nr. 2). Desuden har kommuner under visse betingelser hjemmel til at producere opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, der ikke er omfattet af § 20, stk. 1. Dvs. til andre formål end til bygningers opvarmning og forsyning med opvarmet vand, herunder procesformål (§ 2 b, stk. 1, nr. 3).

Af den foreslåede § 2 b, stk. 1, fremgår det, at kommunens opgavevaretagelse efter varmemforsyningsloven skal ske med henblik på varmemforsyning af kommunen. Det vil sige, at kommuners hjemmel efter varmemforsyningsloven, ligesom i dag, som udgangspunkt er begrænset til varetagelse af varmemforsyningen i kommunen. Det udelukker dog ikke, at kommunen kan etablere eller deltage i varmemforsyningsvirksomhed, der er beliggende uden for kommunegrænsen, hvis denne virksomhed leverer varmemforsyning i kommunen. Et produktionsanlæg kan således være beliggende uden for kommunegrænsen, men leverer varme til et net, der bl.a. forsyner områder i den pågældende kommune. Dette er ikke ualmindeligt i især de større forsyningsområder omkring f.eks. Aarhus og København. I så fald vil kommunen med hjemmel i lov om varmemforsyning kunne engagere sig i det produktionsanlæg, som er med til at forsyne kommunen.

Det er fortsat tilladt, at kommuners varetagelse af varmemforsyningsvirksomhed kan ske i selskabsform. En kommune vil således kunne udøve varmemforsyningsvirksomhed i et selvstændigt selskab med begrænset ansvar, som mange kommuner gør i dag. Kommunen kan være eneejer af selskabet eller deltage i selskabet sammen med andre parter, f.eks. andre kommuner eller private virksomheder. En kommune kan have bestemmende indflydelse i et varmemforsyningselskab. Kommunen er ikke afskåret fra at deltage i selskabet, hvis dette ud over at varetage varmemforsyning i kommunen også udfører varmemforsyningsopgaver i andre kommuner.

Kommuner vil ligesom i dag også kunne udøve kollektiv varmemforsyning i forvaltningen. Lovforslaget ændrer heller ikke på muligheden for, at varmemforsyningsopgaven varetages af kommunale fællesskaber, der reguleres efter § 60 i lov om kommunernes styrelse.

Den bestemmelse, som foreslås at blive fastsat i lovens § 2 b, stk. 1, nr. 1, vedrører varetagelse af kollektiv varmemforsyningsvirksomhed omfattet af lovens § 2, stk. 1. Lovens § 2, stk. 1, nævner som kollektive varmemforsyningsanlæg bl.a.: biogas- og brintanlæg, varmetransmissions- og -distributionsnet, varmemproduktionsanlæg (herunder kombinerede køle-/varmeanlæg og kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder), og blokvarmecentraler.

Efter lovens § 2, stk. 1, skal virksomheden drive de nævnte anlæg med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, dvs. til rumvarmeformål. Varmepumper til kombineret produktion af varme og køling og kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder er udtrykkelig nævnt i bestemmelsen og derfor vil kommunen også have hjemmel til at drive disse anlæg, selv om disse anlæg ikke alene vil have varmemforsyning som formål. Desuden udelukker bestemmelsen ikke, at en kommune vil kunne drive kollektive varmemforsyningsanlæg ejet af elforsyningsvirksomheder omfattet af elforsyningsloven, der udnytter spildvarme fra elproduktionen. Hvis en elproduktionsvirksomhed har anlæg til udnyttelse af varme, såsom f.eks. varmetransmissions- og distributionsnet eller ren varmemproducerende spids- og reservelastkedler, og virksomheden driver disse anlæg med det formål at levere rumvarme og varmt brugsvand, er der tale om kollektive varmemforsyningsanlæg, som kommunen efter den foreslåede § 2 b, stk. 1, nr. 1, har hjemmel til at etablere og drive.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 b, stk. 1, nr. 2, giver kommuner hjemmel til at varetage virksomhed til indvinding af geotermisk energi, hvis produktion og levering af varme sker med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand. Der skal med andre ord være

tale om levering af geotermisk varme efter prisreguleringen i § 20, stk. 1. Kollektive varmforsyningsanlæg omfatter efter lovens § 2, stk. 4, ikke geotermianlæg, hvis de er reguleret i lov om anvendelse af Danmarks undergrund. Der er dog ikke grund til, at kommuner ikke skal have hjemmel til at producere rumvarme og varmt brugsvand ved anvendelse af vedvarende energianlæg som geotermianlæg.

Varmforsyningslovens formål er at regulere anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt brugsvand, det vil sige til rumvarmeformål. En kommune vil ikke kunne varetage varmforsyningsvirksomhed, hvis hovedformålet ikke er levering af rumvarme eller varmt brugsvand (det varme vand fra hanen i køkken og badeværelse). Det gælder både virksomhed omfattet af varmforsyningslovens § 2, stk. 1, og virksomhed til indvinding af geotermisk energi. Opvarmet vand eller damp kan eksempelvis også anvendes til procesformål, f.eks. til at levere varme til et gartneri, damp til et vaskeri eller til industrielle processer (fremstilling af papir, keramik eller medicin m.v.). En kommune vil ikke med hjemmel i § 2 b, stk. 1, nr. 1 eller 2, kunne varetage eller deltage i en landbrugs- eller industrivirksomhed, der driver anlæg hovedsagelig til procesformål.

En kommunal virksomhed vil dog godt kunne forsyne proceskunder, dvs. kunder, der vil anvende varme eller gas til procesformål, jf. § 2 b, stk. 1, nr. 3. Proceskunder er ofte storkunder og forsyning af disse kunder vil kunne forbedre samfundsøkonomien i varmeprojekter. Desuden kan tilslutning af storkunder nedbringe varmepriserne for alle forbrugere. Fjernvarmforsyning af procesvirksomhed er herudover i tråd med målsætningerne omkring VE til proces.

Bestemmelsen tillader, at kommuner varetager virksomhed til levering af opvarmet vand, damp eller gas (bortset fra naturgas), der ikke er omfattet af lovens § 20, stk. 1. Dvs. til andre formål end bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, herunder procesformål. Adgangen til varmforsyning til procesformål, er underlagt to betingelser, som begge to skal være opfyldt. For det første skal produktion af opvarmet vand, damp eller gas til procesformål sker i samproduktion med opvarmet vand, damp eller gas omfattet af § 20, stk. 1, det vil sige til rumvarmeformål. Ved samproduktion forstås, at ydelserne produceres på det samme fysiske anlæg. Ydelserne må ikke holdes regnskabsmæssigt adskilt, hvilket efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 20 c medfører, at al levering skal ske efter prisreguleringen. Bestemmelsen står i øvrigt ikke i vejen for, at virksomheden forrenter indskudskapital, jf. § 20, stk. 2, eller indkalkulerer et overskud ved levering af vedvarende energi, jf. § 20 b, stk. 1. For det andet skal produktion og levering til procesformål udgør mindre end 50 pct. af den totale årlige produktion og levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 2, muliggør, at en kommune påtager sig forsyning af områder i andre kommuner, uden at disse andre kommuner nødvendigvis deltager i opgavevaretagelsen. Det har en kommune kun hjemmel til, hvis det sker som følge af gennemførelse af et godkendt varmeprojekt eller overtagelse af en virksomhed og varmedistributionsnettene i og udenfor kommunen er i fysisk forbindelse med hinanden.

Efter projektbekendtgørelsen påses blandt andet, at et område forsynes på en måde, der er samfundsøkonomisk bedst. Det kan forekomme, at det er samfundsøkonomisk bedst, at en varmforsyningsvirksomhed i den ene kommune udvides, således at den også forsyner et område i en anden kommune. Hvis denne varmforsyningsvirksomhed er kommunalt ejet, vil der i den foreslåede § 2 b, stk. 1, ikke være hjemmel til, at kommunen gennemfører en sådan samfundsøkonomisk fornuftig udvidelse, idet den ikke sker med henblik på varmforsyning af den kommune, der ejer varmforsyningsvirksomheden. Derfor åbner den foreslåede § 2 b, stk. 2, op for, at kommunale varmforsyningsvirksomheder, ligesom ikkekommunale, kan udvides til at forsyne områder udenfor kommunegrænsen, hvis reglerne i projektbekendtgørelsen herfor er opfyldt og der er fysisk forbindelse mellem varmedistributionsnettene i og udenfor kommunen. Bestemmelsen vil desuden tillade, at udvidelsen sker gennem overtagelse af en varmforsyningsvirk-

somhed, hvis anlæg, som kan være både produktionsanlæg og distributionsnet, (delvis) ligger udenfor kommunen. Også i dette tilfælde forudsættes det, at der er fysisk forbindelse mellem anlæggene i og udenfor kommunen.

Til § 2 c

Formålet med en kommunes varetagelse af forsyningsopgaver efter gældende ret må ikke være at søge en økonomisk gevinst til kommunekassen. Det er således i dag en grundlæggende regel, at en kommune ikke må drive virksomhed med fortjeneste for øje. Kommuner er ikke afskåret fra at varetage kraft-varme-virksomhed efter varmemforsyningsloven, hvor el leveres på markedsvilkår, hvis et eventuelt overskud på el siden kommer varmemforbrugerne til gode.

Det fastlagt i den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 c, stk. 1, at en kommune må gøre brug af prisreguleringens muligheder for at forrente indskudskapital og indkalkulere et overskud i varmepriserne. I medfør af § 20, stk. 2, er der fastsat regler, der muliggør, at der indregnes en forrentning af indskudskapital i varmepriserne. § 20 b, stk. 1, tillader, at vedvarende energianlæg indkalkulerer et overskud i priserne. De kommunale varmemforsyningsvirksomheder bør have samme muligheder og begrænsninger i forhold til prisfastsættelse som de ikkekommunale varmemforsyningsvirksomheder.

Det foreslås at fastlægge i lovens § 2 c, stk. 2, at kommunale kollektive varmemforsyningsanlæg, der udover varme også leverer elektricitet eller køling, skal levere disse ydelser på kommercielle vilkår. Varmepumper til kombineret produktion af køling og varme og kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder er kollektive varmemforsyningsanlæg, jf. lovens § 2, stk. 1, nr. 3. Levering af elektricitet skal efter EU-reglerne og elforsyningsloven ske på markedsvilkår. Efter lov om fjernkøling skal kølingsvirksomhed udøves på kommercielle vilkår. Baggrunden herfor er efter bemærkningerne til fjernkølingsloven at forebygge, at kommercielle fjernkølingsvirksomheder bliver udsat for unfair konkurrence. Dette hensyn gør sig også gældende ved levering af køling fra en varmepumpe til kombineret produktion af køling og varme. Derfor er kommuners adgang til at drive køle-/varmeanlæg og kraft-varme-anlæg omfattet af varmemforsyningsloven, betinget af, at levering af køling og elektricitet sker på kommercielle vilkår.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 c, stk. 2, stiller ikke begrænsninger til det overskud, der opnås på den kommercielle del af anlægget. Det er således en afvigelse fra de gældende regler, hvor overskuddet skal anvendes til at nedsætte varmepriserne. Hensigten hermed er, at give de kommunale varmemforsyningsvirksomheder samme muligheder og begrænsninger i forhold til priserne som de ikkekommunale varmemforsyningsvirksomheder. Der kan dog fortsat gælde begrænsninger herfor som følge af betingelserne for garantistillelse, jf. de foreslåede bestemmelser i § 2 d. Desuden indebærer den gældende prisregulering i § 20, stk. 1, at der er begrænsninger til anvendelse af overskuddet, hvis den kommercielle aktivitet ikke holdes adskilt fra varmeaktiviteterne.

De kommunale varmemforsyningsvirksomheder vil fortsat have mulighed for at anvende et eventuelt overskud på el eller køling til at nedsætte varmepriserne. Reglerne er ikke til hinder herfor. Kommuner vil også have mulighed for at anvende et eventuelt overskud til andre formål, hvis der i øvrigt er hjemmel til det. Hvis de frie midler ikke anvendes indenfor virksomheden eller den koncern, som virksomheden tilhører, kan anvendelse af midlerne alene ske efter modregning i bloktilskuddet, jf. § 15 i lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 c, stk. 3, fastlægger, at en kommunal varmemforsyningsvirksomhed ikke vil kunne gøre brug af den mulighed, som reglerne i medfør af varmemforsyningslovens § 2, stk. 5, giver, om at blive undtaget fra prisreguleringen. § 2 c, stk. 3, medfører, at kommunale varmemforsyninger, i modsætning til andre kollektive varmemforsyningsanlæg, ikke har mulighed for at søge om dispensation

fra prisreguleringen, som ikkekommunale biogasanlæg eksempelvis kan. Hvis et biogasanlæg har fået dispensation fra prisreguleringen og dermed har fået mulighed for at levere gas til markedsprisen, vil kommunen ikke have hjemmel til at eje og drive dette anlæg eller til at yde garanti for virksomhedens lånoptagelse. Kommuner må efter reglerne i varmemforsyningsloven ligesom i dag som udgangspunkt ikke drive virksomhed med fortjeneste for øje og må derfor ikke søge om, at blive undtaget fra prisreguleringen.

Det vil efter den foreslåede bestemmelse være tilladt, at en kommune ejer og driver en blokvarmecentral, jf. § 2, stk. 1, nr. 4, der er undtaget fra prisreguleringen. Efter reglerne i medfør af lovens § 2, stk. 5, er blokvarmecentraler, der udelukkende leverer varme til egne bygninger, undtaget fra prisreguleringen. Det vil f.eks. også gælde for kommunale blokvarmecentraler, der eksempelvis forsyner en kommunalejet børnehave. Det kræves ikke, at kommunen søger om, at varmelevering fra centralen bliver undtaget fra prisreguleringen. Reglerne undtager automatisk blokvarmecentraler, der udelukkende forsyner egne bygninger. Det anses for uhensigtsmæssigt, hvis en kommune ikke havde mulighed for at eje og drive sådanne blokvarmecentraler. Den foreslåede bestemmelse i § 2 c, stk. 3, muliggør derfor, at en kommune ejer og driver blokvarmecentraler, der er undtaget fra prisreguleringen.

Til § 2 d

De foreslåede bestemmelser i lovens § 2 d regulerer kommuners mulighed for at stille garanti for varmemforsyningsvirksomhed omfattet af den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 b.

Efter de gældende kommunalfuldmagtsregler kan en kommune stille garanti for lånoptagelse i forbindelse med privates varetægelse af opgaver, som kommunen selv lovligt ville kunne varetage. Det er en betingelse, at virksomheden betaler et vederlag for garantistillelsen på markeds-mæssige vilkår. Som udgangspunkt kan der kun stilles kommunal garanti for lånoptagelse i forsyningsvirksomheder, der ikke udøver kommercielle aktiviteter, men det kan ikke med den fornødne sikkerhed lægges til grund, at kommuner er afskåret fra muligheden for at stille lånegaranti for kollektive varmemforsyningsanlæg reguleret efter lov om varmemforsyning, der også producerer elektricitet. Desuden kan der efter den gældende praksis med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler stilles garanti for lånoptagelse til finansiering af investeringer i varmedelen i en kommunal elproduktionsvirksomhed reguleret efter lov om elforsyning.

En betingelse for kommunal garantistillelse til kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder, dvs. kraft-varme-anlæg, der er kollektive varmemforsyningsanlæg, er efter de gældende regler, at produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp i overensstemmelse med Energitilsynets praksis ikke er regnskabsmæssigt adskilt og et eventuelt overskud fra elproduktion anvendes til nedsættelse af varmeprisen. En kommune kan herudover stille garanti for en virksomhed, som også leverer varme på markeds-vilkår til procesformål, under tilsvarende betingelser som dem vedrørende garantistillelse for kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder. Kommunalfuldmagtsreglerne giver adgang til garantistillelse for en virksomheds lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer og drift.

Efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 d, stk. 1, kan en kommune stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed nævnt i § 2 b med de modifikationer som følger af stk. 2-6. Der kan således stilles kommunal garanti for investeringer i kollektive varmemforsyningsanlæg eller geotermivirksomhed. Hvis rumvarmen produceres sammen med procesvarme, vil det ikke stå i vejen for kommunernes adgang til garantistillelse, hvis procesvarmeproduktionen opfylder kriterierne i den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 b, stk. 1, nr. 3. For en forklaring af begreber rumvarme og procesvarme henvises der til bemærkninger til den foreslående bestemmelse i lovens § 2 b, stk. 1.

Det fremgår udtrykkelig af § 2 d, stk. 1, at garantistillelse skal være i overensstemmelse med EU's statsstøttere regler. Henvisningen har ingen retlig betydning, da statsstøttere reglerne også uden henvisningen er gældende. Formålet med den foreslåede bestemmelse er således at skabe klarhed om, at garantistillelse skal være i overensstemmelse med EU's statsstøttere regler. Kommunerne har selv ansvar for at sikre sig, at garantistillelsen er forenelig med statsstøttere reglerne. Bestemmelsen indebærer således ikke en undtagelse fra statsstøttere reglerne. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 7.

Det bemærkes, at det efter de foreslåede bestemmelser om kommuners adgang til varetagelse af varmeforsyningsvirksomhed i det nye kapital 1 a, som indeholder varmeforsyningslovens §§ 2 b-2 g, ikke er tilladt, at en kommune opkræver en større provision end statsstøttere reglerne kræver. Det er fortsat lagt til grund for reguleringen i varmeforsyningsloven, at kommuner ikke må drive virksomhed med fortjeneste for øje. Hvis en kommune vil drive virksomhed med fortjeneste for øje, kan det alene ske med udtrykkelig lovhjemmel. Hjemlen til at drive aktiviteter på kommercielle vilkår findes i de foreslåede bestemmelser i lovens § 2 c og § 2 f. Desuden er det efter den gældende § 20 b tilladt, at vedvarende energianlæg indregner et overskud i varmepriserne. Disse bestemmelser tillader ikke, at kommune opnår et overskud ved garantistillelse udover en provision til at afdække kommunens risiko. Hvis en kommune opkræver en større provision end den, som følger af statsstøttere reglerne, vil det derfor være i strid med loven.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 d, stk. 2, indeholder kriterier for kommunal garantistillelse til private virksomheder. Der skal være tale om investeringer i en virksomhed, som kommunen selv vil kunne varetage eller deltage i efter varmeforsyningsloven, dvs. virksomhed nævnt i den foreslåede bestemmelse i § 2 b. Betingelserne for kommunens varetagelse af varmeforsyningsvirksomhed gælder således indirekte også for garantistillelse til private virksomheder.

Fordi reglerne tillader garantistillelse til både kommunale og ikkekommunale anlæg, vil kommunen kunne stille garanti for hele virksomheden og ikke kun kommunens ejerandel i den, selv om kommunen ikke ejer hele virksomheden. Hvis en kommune deltager i virksomheden sammen med andre, vil kommunen derfor kunne vælge enten at begrænse garantien til kun at vedrøre en forholdsmæssig del af lånoptagelsen, der afspejler kommunens ejerandel i virksomheden, eller at stille garanti for hele lånebeløbet. Det påpeges dog, at statsstøttere reglerne vil kunne medføre, at kommunen er forpligtet til at begrænse garantien til en del af lånebeløbet.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 d, stk. 3 og 4, vedrører muligheder for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til investering i kollektive varmeforsyningsanlæg med forenet produktion, hvor der sker samproduktion af ydelser omfattet af § 20, stk. 1, og andre ydelser. Ved samproduktion forstås, at ydelserne produceres på det samme fysiske anlæg. Stk. 3 regulerer kommunal garantistillelse i forbindelse med investeringer i kraft-varme-anlæg. Stk. 4 regulerer kommunal garantistillelse i forbindelse med investeringer i anlæg, der producerer både til rum- og procesformål.

Et kraft-varme-anlæg omfattet af varmeforsyningslovens § 2, stk. 1, nr. 3, producerer både elektricitet og opvarmet vand eller damp til rumvarmeformål. Med hensyn til disse anlæg er det betinget i den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 d, stk. 3, at der er tale om samproduktion af elektricitet og rumvarme og at et eventuelt overskud tillægges egenkapitalen eller indregnes i varmepriserne. Den foreslåede bestemmelse vil således medføre, at kommunal garantistillelse vil være til hinder for, at virksomheden uddeler et overskud til ejerne. Som udgangspunkt bør kommunal garantistillelse være begrænset til virksomheder, der er underlagt en hvile i sig selv-regulering. Elektricitet skal dog forhandles til markedsprisen på et kommercielt marked. Varmeforsyningsvirksomheden kan således ikke undgå, at der opnås et overskud ved levering af el, men hvis kommunen har stillet garanti, er der stillet begrænsninger til anvendelse af et eventuelt overskud, som kan opnås ved levering af el. Betingelsen er ikke til hinder for, at ejerne får

en normal forrentning af indskudskapital, som også ville have været tilladt efter varmemforsyningslovens prisregulering.

Virksomheder, der har fået en kommunal garantistillelse for deres lånoptagelse, kan alene anvende et eventuelt overskud til at styrke egenkapitalen eller nedsætte varmepriserne. Reguleringen er ikke til hinder for, at overskuddet anvendes til at foretage nye investeringer eller dække andre udgifter, f.eks. til vedligeholdelse. Overskuddet vil dog ikke kunne trækkes ud af virksomheden. Det forventes at kunne minimere varmemforbrugernes risiko for en konkurs. Overskuddet vil også kunne bruges til at komme varmemforbrugerne til gode i form af lavere varmepriser. Et overskud må således indregnes i varmepriserne. I øvrigt udelukker en fortjeneste i overensstemmelse med prisreguleringen, som f.eks. forrentning af indskudskapital, jf. § 20, stk. 2, eller et overskud for vedvarende energi, jf. § 20 b, ikke, at kommunen kan stille garanti for lån i forbindelse med investeringer i virksomheden.

Hvis en virksomhed derimod ønsker at trække et eventuelt overskud ud af virksomheden til andre formål end til at nedsætte varmepriserne, vil der alene kunne stilles garanti for den del af lånebeløbet, der kan henføres til investering i varmedelen af anlægget. Hensigten med bestemmelsen er at forebygge, at kommunens garantistillelse efter varmemforsyningsloven kommer til at dække over den del af lånet, der vedrører el, hvis denne del af virksomheden drives med fortjeneste for øje. Kommunen skal derfor efter denne bestemmelse øremærke garantistillelsen til alene at vedrøre varmedelen, hvis virksomheden vil forbeholde sig muligheden for at optjene et overskud uden begrænsninger.

Klima-, energi- og bygningsministeren vil efter den foreslåede bestemmelse i § 2 g, stk. 1, få bemyndigelse til at fastsætte regler om kriterierne for garantistillelse. Ministeren kan eksempelvis finde det hensigtsmæssigt at fastsætte regler om øremærkning af garantistillelse. Hvis der fastsættes regler om øremærkning af garantier, vil en kommune skulle begrænse garantistillelsen i overensstemmelse med disse regler.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 d, stk. 4, regulerer garantistillelse til opvarmet vand, damp eller gas, der ikke er omfattet af prisreguleringen i § 20, stk. 1. Bestemmelsen stiller to betingelser til kommunal garantistillelse til denne del af virksomheden, som begge skal være opfyldt. I princippet følger det af kravet i stk. 2, at en kommune alene må stille garanti for investeringer i virksomhed, som kommunen selv også lovligt vil kunne varetage, jf. den foreslåede bestemmelse i § 2 b. Virksomheder, der leverer til procesformål, og vil få kommunal garanti til deres lånoptagelse, er således underlagt de samme betingelser for kommunens egen udøvelse af procesvirksomhed. Disse betingelser fremgår af den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 b, stk. 3. For at skabe klarhed om de gældende regler, er disse betingelser gentaget i den foreslåede bestemmelse i § 2 d, stk. 4. For en forståelse af begreberne rum- og procesformål henvises der til bemærkningerne til § 2 b, stk. 1.

For det første er det efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 d, stk. 4, påkrævet, at der skal være tale om samproduktion af varme eller gas til rum- og procesformål uden at disse ydelser er regnskabsmæssigt adskilt. Det betyder efter den foreslåede bestemmelse i § 20 c, at hele leveringen er omfattet af prisreguleringen (lovens §§ 20-20 b). For det andet skal produktion og levering til procesformål udgøre mindre end 50 pct. af virksomhedens totale årlige varme-/gaslevering.

Den foreslåede bestemmelse indeholder ikke en regulering af kommunal garantistillelse i forbindelse med investeringer i anlæg til samproduktion af varme og køling. Det medfører, at der ikke kan stilles kommunal garanti herfor. Efter lov om fjernkøling er det forbudt at stille garanti for køling. På baggrund af høringen er det besluttet, at der ikke skal stilles lovkrav om selskabs- eller regnskabsmæssig adskillelse før sammenhængende problemstillinger om kraftvarmekravet og elforsyningsikkerhed er nærmere undersøgt. Hvis der ikke er stillet krav om adskillelse af varme og køling, kan det ikke sikres, at den

kommunale garantistillelse til kombinerede køle-/varmeanlæg begrænses til varmedelen. En sådan begrænsning vil være nødvendigt med henblik på fjernkølingslovens forbud. Som opfølgning på regeringens *Vækstplan for energi og klima* fra oktober 2013 pågår der pt. et arbejde med at vurdere mulige tiltag til at fremme udnyttelse af synergieffekter mellem fjernvarme og fjernkøling.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 d, stk. 5, medfører, at en kommune ikke vil kunne stille garanti for virksomhed, der efter regler i medfør af varmemforsyningslovens § 2, stk. 5, er blevet undtaget fra prisreguleringen. Dette gælder dog ikke i tilfælde, hvor kommunen med hjemmel i § 2 c, stk. 3, driver en blokvarmecentral, der er undtaget fra prisreguleringen. Muligheden for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der ejer og driver en blokvarmecentral, der er undtaget fra prisreguleringen, kan således kun anvendes i forhold til kommunes egne blokvarmecentraler. § 2 d, stk. 5, giver ikke adgang til, at der stilles garanti for en virksomheds lånoptagelse i forbindelse med ikkekommunale blokvarmecentraler, der er undtaget fra prisreguleringen.

Efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 d, stk. 6, gælder § 2 d tilsvarende for finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed nævnt i § 2 b, dvs. en kollektiv varmemforsynings- eller geotermiforsyningsvirksomhed. Det vil sige, at en kommune også kan stille garanti til en virksomheds lånoptagelse i forbindelse med køb af eksisterende kollektive varmemforsyningsanlæg eller geotermianlæg. Hvis det ikke er kommunen eller en virksomhed ejet af kommunen, der optager lånet, er det påkravet, at den virksomhed, som kommunen stiller garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b (et kollektivt varmemforsyningsanlæg eller en geotermivirksomhed) eller en virksomhed, der driver et kraft-varme-anlæg omfattet af elforsyningsloven. Hvis virksomheden også udøver procesvirksomhed, står det ikke i vejen for garantistillelse for lånoptagelse til køb af denne virksomhed, såfremt virksomhedens produktion og levering af opvarmet vand, damp eller gas til procesformål opfylder betingelserne i § 2 b, stk. 1, nr. 3. Det vil sige, at der skal være tale om samproduktion af opvarmet vand, damp eller gas til rumvarme- og procesvarmeformål. Ydelserne må ikke være regnskabsmæssigt adskilt og levering til procesformål skal udgøre mindre end 50 pct. af den totale varme-/gaslevering. Hvis ikke disse betingelser er opfyldt, skal den kommunale garantistillelse begrænses til rumvarmedelen.

Til § 2 e

Kommunal garantistillelse i forbindelse med investeringer i varmedelen af et kraft-varme-anlæg med en eleffekt på mere end 25 MW, er efter gældende ret betinget af, at der med hjemmel i lov om elforsyning kan ydes garantistillelse til eldelen, at el- og varmedelen er regnskabsmæssigt adskilt, og at levering af varme sker i overensstemmelse med varmemforsyningslovens prisregulering.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 e regulerer garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af investeringer i kraft-varme-anlæg med en eleffekt på mere end 25 MW, der er omfattet af lov om elforsyning. Der kan efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 e, stk. 1, stilles kommunal garanti til lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i forbindelse med sådanne anlæg.

Kraft-varme-anlæg omfattet af elforsyningsloven forsyner ofte et større geografisk område og anlæggets varmemforsyningsområde kan derfor omfatte flere kommuner. Hvis en kommune ejer kraft-varme-anlægget skal garantistillelsen primært ske med henblik på varmemforsyning i selve kommunen, men ejer kommunen er efter den foreslåede bestemmelse ikke afskåret fra adgangen til garantistillelse til varmedelen, hvis kraft-varme-anlægget også forsyner områder i andre kommuner. F.eks. er transmissionsnettet omkring Aarhus delvis kommunalt ejet. Det antages hensigtsmæssigt, at et selskab skal kunne stå for varetagelse af transmissionsnettet i områder med større varmemforsyninger, der omfatter flere kommuner. I dag er disse store transmissionsnet kommunalt ejet. Det kan dog ikke udelukkes, at de i fremtiden bliver privat ejede. I

så fald bør det være tilladt, at en kommune stiller garanti for investeringer i disse net, selv om nettet også forsyner andre kommuner.

Ligesom ved garantistillelse efter § 2 d, skal garantistillelsen efter den foreslåede § 2 e være i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele. Det fremgår udtrykkelig af § 2 e, stk. 1, at garantistillelse skal være i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele. Henviiningen har ingen retlig betydning, da statsstøtteregelele også uden henviiningen er gældende. Formålet med den foreslåede bestemmelse er således at skabe klarhed om, at garantistillelse skal være i overensstemmelse med EU's statsstøtteregele. Kommunerne har selv ansvar for at sikre sig, at garantistillelsen er forenelig med statsstøtteregelele. Bestemmelsen indebærer således ikke en undtagelse fra statsstøtteregelele. Der henvises til de almindelige bemærkninger afsnit 7.

Det bemærkes, at det efter de foreslåede bestemmelser om kommuners adgang til varetagelse af varmeforsyningsvirksomhed i det nye kapital 1 a, som indeholder varmeforsyningslovens §§ 2 b-2 g, ikke er tilladt, at en kommune opkræver en større provision end statsstøtteregelele kræver. Det er fortsat lagt til grund for reguleringen i varmeforsyningsloven, at kommuner ikke må drive virksomhed med fortjeneste for øje. Hvis en kommune vil drive virksomhed med fortjeneste for øje, kan det alene ske med udtrykkelig lovhjemmel. Hjemlen til at drive aktiviteter på kommercielle vilkår findes i de foreslåede bestemmelser i lovens § 2 c og § 2 f. Desuden er det efter den gældende § 20 b tilladt, at vedvarende energianlæg indregner et overskud i varmepriserne. Disse bestemmelser tillader ikke, at kommune opnår et overskud ved garantistillelse udover en provision til at afdække kommunens risiko. Hvis en kommune opkræver en større provision end den, som følger af statsstøtteregelele, vil det derfor være i strid med loven.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 e, stk. 1, indeholder to betingelser for garantistillelse for en virksomheds lånoptagelse til finansiering af investeringer i kraft-varme-anlæg omfattet af elforsyningsloven, som begge to skal være opfyldt.

For det første fastlægger den foreslåede bestemmelse i § 2 e, stk. 1, at en kommune alene vil kunne stille garanti for lånoptagelse til finansiering af investeringer i den del af kraft-varme-anlægget, der kan henføres til produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1. Garantistillelse efter varmeforsyningsloven skal således begrænses til den del af virksomheden, der kan henføres til rumvarmeproduktion. Efter elforsyningsloven skal el og varme på de store kraft-varme-anlæg holdes regnskabsmæssigt adskilt. Kommunens adgang til garantistillelse for eldelen reguleres af elforsyningsloven.

Ved varmedelen af et kraft-varme-anlæg forstås den del af omkostninger i anlægget, der kan indregnes i varmepriserne, jf. varmeforsyningsloven § 20, stk. 1, og de regler, der kan fastsættes i medfør af lovens § 20, stk. 3. Der kan som udgangspunkt kun stilles garanti for lånoptagelse til investeringer i den del af varmeproduktionen, der er omfattet af prisreguleringen i § 20, stk. 1. En kommune er ikke afskåret fra muligheden for at stille garanti, hvis kraftvarmevirksomheden forrenter indskudskapital i overensstemmelse med § 20, stk. 2, deler afgiftsfordelen efter § 20, stk. 15, eller indkalkulerer et overskud efter § 20 b. Under visse betingelser, som er nævnt i den foreslåede bestemmelse i stk. 2, vil der også kunne stilles garanti for procesvarmedelen.

Klima-, energi- og bygningsministeren vil efter den foreslåede bestemmelse i § 2 g, stk. 1, få bemyndigelse til at fastsætte regler om kriterierne for garantistillelse. Hvis der fastsættes regler om øremærkning af garantier, vil begrænsning af garantien skulle ske i overensstemmelse med disse regler.

For det andet kræver den foreslåede bestemmelse i § 2 e, stk. 1, at produktion af elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt. Det er en videreførelse af gældende ret. Efter elforsyningslovens § 85, stk. 2, skal elvirksomhederne fører konsoliderede regnskaber for ikkeelektrici-

tetsrelaterede aktiviteter, som de ville skulle gøre, hvis de pågældende aktiviteter blev udført af særskilte selskaber.

Den gældende rets betingelse om, at kommunen skal have hjemmel til at stille garanti for hele anlægget, dvs. tillige for virksomhedens produktion af elektricitet efter lov om elforsyning, er ikke videreført i dette lovforslag. Hermed afviger forslaget fra de gældende kommunalfuldmagtsregler. Efter elforsyningsloven kan der alene stilles garanti til for elvirksomhed, som kommunen selv ejer. Efter gældende ret, er der således ikke mulighed for garantistillelse for private virksomheder, der ejer kraft-varme-anlæg omfattet af elforsyningsloven, hverken til el- eller til varmedelen. Med den foreslåede bestemmelse i § 2 e, stk. 1, vil varmforsyningsloven give adgang til kommunal garantistillelse til varmedelen i både kommunale og private store kraft-varme-anlæg. Eftersom elpriserne er blevet lavere, er elproduktion for de store kraft-varme-anlæg ikke nødvendigvis altid hovedformålet. Anlæggene kører ofte af hensyn til varmeproduktion og de kommunale og forbrugerejede fjernvarmewærker er begyndt at udvise interesse for at overtage anlæggene. Det er baggrunden for forslaget om at give lige adgang til garantistillelse til kommunale og private kraft-varme-anlæg.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2 e, stk. 2, er en kommune ikke nødvendigvis afskåret fra at stille garanti for varmedelen, hvis der også produceres varme til andre formål end levering af energi til bygnings opvarmning og forsyning med varmt vand. For det første skal produktion af opvarmet vand eller damp til procesformål ske i samproduktion med opvarmet vand eller damp til rumvarmeformål. Det vil sige, at ydelserne skal produceres på det samme fysiske anlæg. De må ikke være regnskabsmæssigt adskilt fra hinanden. Det betyder efter den foreslåede bestemmelse i § 20 c, at hele varmeleveringen skal ske efter prisreguleringen i lovens §§ 20-20 b. Der henvises til bemærkningerne til forslagets § 2, nr. 5. For det andet skal produktion og levering af til procesformål udgøre mindre end 50 pct. af virksomhedens totale årlige varmelevering. Proceskunder er ofte storkunder og forsyning af disse kunder vil kunne forbedre samfundsøkonomien i projekter for varmforsyning af områder fra kraft-varme-anlæg. Tilslutning af proceskunder vil desuden kunne nedbringe varmepriserne for alle forbrugere. Fjernvarmforsyning af procesvirksomhed er herudover i tråd med målsætningerne omkring VE til proces.

Efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 e, stk. 3, gælder § 2 e tilsvarende for finansiering af erhvervelse af aktier i virksomheder, der driver kraft-varme-anlæg omfattet af elforsyningsloven. Det vil sige, at en kommune også kan stille garanti til en virksomheds lånoptagelse i forbindelse med køb af eksisterende kraftvarmewærker. Hvis det ikke er kommunen eller en virksomhed ejet af kommunen, der optager lånet, er det påkravet, at den virksomhed, som kommunen stiller garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b (et kollektivt varmforsyningsanlæg eller en geotermivirksomhed) eller en virksomhed, der driver et kraft-varme-anlæg omfattet af elforsyningsloven. Hvis virksomheden også udøver procesvirksomhed, står det ikke i vejen for garantistillelse for lånoptagelse til køb af denne virksomhed, såfremt virksomhedens produktion og levering af opvarmet vand eller damp til procesformål opfylder betingelserne i § 2 b, stk. 1, nr. 3. Det vil sige, at der skal være tale om samproduktion af procesvarme og rumvarme uden regnskabsmæssig adskillelse og procesvarmedelen skal udgøre mindre end 50 pct. af den totale varme-/gaslevering. Hvis ikke disse betingelser er opfyldt, skal den kommunale garantistillelse begrænses til rumvarmedelen.

Til § 2 f

Kommuner kan efter gældende ret ud fra værdispildsbetragtninger på visse betingelser, herunder at det sker på markedsmæssige vilkår, lovligt afsætte eventuelle biprodukter fra kommunal virksomhed. Det kan for eksempel være ekspertviden. Derudover kan kommuner i et vist omfang udnytte overkapacitet og således varetage opgaver, der normalt ikke er kommunale. Endvidere har kommunerne efter kommunalfuldmagtsreglerne i et meget begrænset omfang mulighed for at varetage accessoriske opgaver. Det er

dog blandt andet en betingelse for udøvelse af accessorisk virksomhed, at denne virksomhed i omfang er underordnet den kommunale hovedvirksomhed. Det indgår desuden i vurderingen, om opgaven i forvejen varetages på rimelig måde af private erhvervsdrivende. Det er endvidere en betingelse, at kommunen søger disse opgaver bortforpagtet på markedsvilkår. Endelig er det efter gældende ret muligt, at såkaldte servicefunktioner i en kommunal multiforsyningskoncern lægges i et særskilt selskab, som betjener alle forsyningsvirksomheder i koncernen. Servicefunktioner antages at være en nødvendig forudsætning for levering af kerneydelsen (forsyning). Det betyder på varmeområdet, at et serviceselskab skal levere sine ydelser efter hvile i sig selv-princippet.

En kommune vil efter de gældende kommunalfuldmagtsregler kunne stille garanti for servicefunktioner udøvet som en del af forsyningsvirksomheden. Kommunalfuldmagtsreglerne giver dog ikke adgang til kommunal garantistillelse for former for erhvervsvirksomhed, som biprodukter, udnyttelse af overkapacitet eller accessoriske opgaver. Disse skal som udgangspunkt udøves på markedsmæssige vilkår og uden mulighed for garantistillelse.

Den foreslåede § 2 f er en bestemmelse, som giver kommuner mulighed for at deltage i visse andre aktiviteter ud over de aktiviteter, som er direkte omfattet af lov om varmforsyning. Bestemmelsen skal fortolkes restriktivt. De fleste varmforsyningsanlæg er lokale monopoler og udøver varmforsyningsvirksomhed efter princippet i lovens § 20, stk. 1, om, at der kun må indregnes nødvendige omkostninger i varmeprisen. Hvis det kan undgås, skal kommuner ikke udøve andre aktiviteter i varmforsyningsvirksomheder. Loven skal dog ikke være til hinder for, at der udøves accessoriske aktiviteter eller udnyttes synergieffekter eller overkapacitet, ligesom kommunen kan i dag efter kommunalfuldmagtsreglerne. Herved kan der opnås stordriftsfordele eller andre fordele, som kan være til gavn for varmemeforbrugere. Dette er baggrunden for den foreslåede § 2 f.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 f, stk. 1, fastlægger, at en kommune kan udøve virksomhed med nært tilknytning til varmforsyningsvirksomhed nævnt i den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 b. Ved tilknyttet virksomhed forstås virksomhed, der har en naturlig og snæver sammenhæng med varmforsyningsvirksomhed nævnt i § 2 b. Den tilknyttede virksomhed skal således udspringe af varmforsyningsvirksomheden. I så fald skal der foretages en konkret vurdering af den anden virksomhed og dens sammenhæng med varmforsyningsvirksomhed. I denne vurdering vil primært indgå en række parametre om aktivitetens karakter, hensynet til at undgå værdispild, lovgivningskrav m.v. Der kan dog også indgå andre parametre, såsom særlig ekspertise og det forhold, at et projekt har modtaget støtte efter f.eks. lov om et Energiteknologisk Udviklings- og Demonstrationsprogram (EUDP-loven). Det bemærkes i den forbindelse, at EUDP-loven ikke giver hjemmel til de aktiviteter, som der gives støtte til. Kommuner skal således have hjemmel til at deltage i aktiviteterne på andet grundlag, f.eks. i lov om varmforsyning.

Der skal foretages en samlet vurdering af parametre, og udgangspunktet vil være at flere parametre skal være opfyldt for, at en virksomhed kan anses for nært tilknyttet. Projektstøtte og særlig ekspertise kan således f.eks. ikke i sig selv begrunde en nær tilknytning. Klima-, energi- og bygningsministeren har i den foreslåede bestemmelse i § 2 g, stk. 1, fået adgang til at fastsætte nærmere regler om tilknyttet virksomhed.

Den gældende rets betingelse for udøvelse af accessoriske opgaver, at kommunen skal have forsøgt at få disse opgaver bortforpagtet, er ikke videreført i den foreslåede bestemmelse. De foreslåede regler er således ikke til hinder for, at en kommune bortforpagter tilknyttet virksomhed, men der er ikke pligt til det. Den foreslåede bestemmelse er bygget på den model, der er kendt fra de andre forsyningsområder, el og naturgas, hvor der ikke gælder et sådant krav.

Den virksomhed, som den tilknyttede virksomhed udspringer af, skal være virksomhed, som en kommune efter den foreslåede § 2 b har hjemmel til at varetage eller deltage i. Det vil sige, at den tilknyttede aktivitet skal udspringe af produktion og fremføring af andre brændbare gasarter end naturgas, transmission eller distribution af opvarmet vand eller damp, produktion af opvarmet vand eller damp, herunder kraftvarme-produktion og kompressionsvarmepumper til varme og køling, blokvarmecentraler, indvinding af geotermisk energi eller produktion eller -levering til proces, som sker i samproduktion med én af de andre nævnte aktiviteter. En kommune har kun hjemmel til at deltage i tilknyttet virksomhed, når kommunen varetager eller deltager i den virksomhed, som den tilknyttede aktivitet udspringer af.

Det følger endvidere heraf, at den kollektive varmforsyningsvirksomhed eller geotermiske forsyning, hvori der også må udøves procesvarmeforsyning, skal være en primær virksomhed eller en »hovedvirksomhed« i forhold til den tilknyttede virksomhed. I det følgende vil begrebet »hovedvirksomhed« blive anvendt om den primære virksomhed, som den tilknyttede virksomhed skal ses i forhold til. Kravet om hovedvirksomhed betyder, at hovedvirksomheden skal være reel og ikke en aktivitet, som blot udøves for at kunne udøve den tilknyttede aktivitet. Kommunen må godt samarbejde med andre om en tilknyttet aktivitet. Det betyder, at det selskab, hvori den tilknyttede aktivitet udøves, kan have en anden ejerkreds end hovedvirksomheden. På denne måde kan kommuner f.eks. være fælles om de administrative opgaver eller vedligeholdelse vedrørende varmeaktiviteten. Det er efter bestemmelsen også muligt for samarbejde med andre forsyningsselskaber.

Den tilknyttede virksomhed skal have en væsentlig mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end den hovedvirksomhed, som den knytter sig til. Der vil skulle foretages en konkret vurdering af, om den tilknyttede virksomhed har et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end hovedvirksomheden. Der kan i den forbindelse indgå forskellige økonomiske parametre. Som udgangspunkt skal omsætningen for den tilknyttede virksomhed være mindre end halvdelen af omsætningen for hovedvirksomheden, hvis der skal være tale om tilknyttet virksomhed. Bestemmelsen giver således ikke hjemmel til selskabsmæssige konstruktioner, hvor selve varmforsyningsvirksomheden kan betegnes som en såkaldt »tom virksomhed«, der skal købe alt fra leje eller brug af anlæggene til administrative funktioner fra kommercielle virksomheder i koncernen.

Deltager en kommune i flere tilknyttede aktiviteter i forhold til samme hovedvirksomhed, vil den samlede tilknyttede virksomhed også skulle have et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end hovedvirksomheden, beregnet ud fra samme parametre.

Hvis en tilknyttet virksomhed bliver af en sådan størrelsesorden, at den ikke længere har et væsentligt mindre arbejdsmæssigt og økonomisk omfang end hovedvirksomheden, vil kommunen ikke længere have hjemmel til den efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 f, stk. 1. Kommunen vil herefter alene kunne fortsætte aktiviteten, såfremt den har hjemmel i anden lovgivning. Når aktiviteten udøves i en virksomhed omfattet af §§ 23 l og 23 m, vil aktiviteten herudover fra det øjeblik, den ikke længere kan anses for tilknyttet, være omfattet af § 23 m, stk. 1, hvorefter det kræves klima-, energi- og bygningsministerens tilladelse til, at en kommune kan bevare ejerandele i virksomheden. Det er endvidere en forudsætning, at kommunen på andet grundlag har hjemmel til at deltage i virksomheden.

Som eksempler på virksomhed, som en kommune med hjemmel i den foreslåede bestemmelse i § 2 f, stk. 1, vil kunne udøve, kan nævnes: aktiviteter, der kan betragtes som biproduktion af hovedvirksomheden og accessoriske aktiviteter til hovedvirksomheden. Eksempelvis kan der i kraft af kommunes varetagelse af varmforsyningsvirksomhed opstå særlig viden herom. Denne viden vil en kommune kunne anvende, f.eks. ved at sælge den. Bestemmelsen i § 2 f, stk. 1, vil ikke kunne give hjemmel til at en kommune driver konsulentvirksomhed, men ekspertviden, der er opstået i forbindelse med varetagelse af varmforsyningsvirksomhed, vil kunne anvendes til at hjælpe igangsættelse af varmeplanlægning i

andre kommuner eller konkrete varmemforsyningsprojekter, som planlægges af andre varmemforsyningsvirksomheder. Desuden er der efter den foreslåede bestemmelse i § 2 f, stk. 1, mulighed for at en kommune udøver virksomhed, der er accessoriske til varmeaktiviteten. Herved kan der eksempelvis henvises til aktiviteter, der fremmer tilslutningspligt, og som kan betragtes som en energispareaktivitet i henhold til § 28 b eller § 29, stk. 1, nr. 1, i varmemforsyningsloven. En kommune vil således med hjemmel i § 2 f, stk. 1, kunne tilbyde energirådgivning. Et andet eksempel er markedsføringsaktiviteter, der kan fremme tilslutning til varmemforsyningen. Energitilsynet tillader under visse forudsætninger, at udgifter til sådanne aktiviteter kan indregnes i varmepriserne. Kommunale varmemforsyningsvirksomheder bør have samme muligheder for at markedsføre sig som ikkekommunale varmemforsyningsvirksomheder.

Etablering af overkapacitet, hvis overkapaciteten i øvrigt er hensigtsmæssigt, betragtes som en del af hovedvirksomheden, og der er således ikke brug for særskilt hjemmel hertil. På varmeområdet vil et distributionsnet eksempelvis typisk overdimensioneres for at sikre, at nettet er fremtidssikret, således at det kan klare en fremtidig efterspørgsel af varme i området. En kommune kan også udnytte synergieffekter, f.eks. ved at muliggøre koordination af nedlæggelse af varmerør og vandrør. Den kommunale varmemforsyningsvirksomhed kan i så fald påtage sig udførelse af grave-arbejdet, hvorved der også gøres plads til vandrør, som en del af hovedvirksomheden. Desuden vil eventuel eksisterende overkapacitet i nettet kunne udlejes til udbydere af elektroniske kommunikationsnet således, at de kan etablere højhastighedsnet, som vil være i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/61/EU af 15. maj 2014 om foranstaltninger for at reducere omkostningerne ved etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation. Oftest vil et fjernvarme- eller biogasnet formentlig ikke være egnet til brug for højhastighedsnet, men der kan også være etableret infrastruktur til f.eks. at opdage lækage i nettet, som kan være egnet til det.

Efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 f, stk. 2, skal tilknyttet virksomhed udøves på kommercielle vilkår i særskilte selskaber med begrænset ansvar dog med de modifikationer som følger af stk. 3-5. Det for at forebygge, at den kommunale tilknyttede virksomhed udsætter eventuelle kommercielle virksomheder, der også vil kunne levere ydelsen, for unfair konkurrence. Den tilknyttede virksomhed er i øvrigt ikke omfattet af prisreguleringen og derfor er omkostninger hertil, inklusiv omkostninger til udskillelsen af aktiviteten i et særskilt selskab, ikke indregningsberettigede efter prisreguleringen i § 20, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse i § 2 f, stk. 3, indeholder en bagatelgrænse for udskillelseskravet i stk. 2. Hensigten hermed er at tillade udøvelse af tilknyttet virksomhed i samme selskab i tilfælde, hvor aktiviteten har et meget begrænset omfang og er til fordel for varmemforbrugere, eksempelvis fordi der udnyttes synergieffekter og der dermed spares på administrative omkostninger, som forbrugerne betaler over deres varmepriser. I så fald vil det ikke være rationelt at udskille den tilknyttede aktivitet i et særskilt selskab, hvis det betyder, at de ekstra omkostninger og administrative omkostninger, der er forbunden med stiftelsen og driften af et særskilt selskab, ikke opvejer de omkostninger, der kan spares. Efter § 2 f, stk. 3, nr. 1, kan en selskabsmæssig adskillelse af tilknyttet virksomhed undlades, hvis den er mindre end 10 pct. af selskabets udgifter og omkostninger til hovedvirksomheden, dvs. virksomhed nævnt i § 2 b. Der tages udgangspunkt i gennemsnittet af disse udgifter og omkostninger over de seneste tre år. Der er tale om et simpelt gennemsnit. Der tages alene hensyn til udgifter og omkostninger, jf. § 20, stk. 1, dvs. eksklusiv omkostninger til afskrivninger, henlæggelser eller forrentning, der er omfattet af § 20, stk. 2. Når der skal tages stilling til om bagatelgrænsen er overholdt, skal vurderingen om de gennemsnitlige udgifter og omkostninger over de seneste tre år baseres på prisetervisningen.

Hvis nettoomsætningen til den tilknyttede virksomhed er mere end 10 mio. kr. årligt, skal virksomheden, jf. § 2 f, stk. 3, nr. 2, udskilles i et særskilt selskab, selv om omsætningen udgør mindre end 10 pct. af de gennemsnitlige udgifter og omkostninger til hovedvirksomheden.

Kravet om, at anden virksomhed skal udøves på kommercielle vilkår, gælder også for den del af virksomheden, der med hjemmel i stk. 3 udøves inden for varmforsyningsselskabet. Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 f, stk. 3, nr. 3, at tilknyttede aktiviteter, der ikke er selskabsmæssigt adskilt fra hovedvirksomheden, skal holdes regnskabsmæssigt adskilt.

Det fremgår af den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 f, stk. 4, at en kommune ikke vil kunne yde tilskud eller stille garanti for tilknyttet virksomhed. Det er en lovfæstelse af de gældende regler.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 f, stk. 5, præciserer, at produktion og levering til proces, som kommunen udøver med hjemmel i den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 b, stk. 1, nr. 3, betragtes som en del af hovedvirksomheden. Det samme gælder for servicefunktioner. Ved servicefunktioner forstås f.eks. anvendelse af fælles tegnestue, projekteringsafdeling, maskinpark, it-systemer, driftspersonale, biler, opkrævningsfunktioner og andre administrative funktioner og lignende, herunder de administrationsbygninger, som er nødvendige for at udøve serviceaktiviteter. Den foreslåede bestemmelse i § 2 f, stk. 5, tillader, at kommunale multiforsyningskoncerner, hvori der ud over varme også udøves andre forsyningsaktiviteter, som f.eks. affaldsbehandling, elforsyning eller vandforsyning, samler servicefunktioner i et særskilt selskab, som udfører disse funktioner for alle forsyninger, der er en del af koncernen. Desuden muliggør bestemmelsen, at varmforsyningsvirksomheder kan være fælles om de administrative funktioner eller vedligeholdelsesopgaver. Det vil sige, at eksempelvis to kommuner kan lægge disse funktioner eller opgaver i et selvstændigt selskab, som betjener begge kommunale varmforsyningsvirksomheder. Dette gælder også, hvis de kommunale forsyningsvirksomheder ikke er koncernforbundne. Bestemmelsen tillader også, at en kommune indgår et samarbejde med en ikkekommunal varmforsyningsvirksomhed om administrative eller andre serviceopgaver, der er nær tilknyttet til varmforsyningsaktiviteten. En forudsætning for udskillelse af servicefunktioner i et særskilt selskab er, at funktionerne fortsat leveres til en omkostningsbestemt pris.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 2 f, stk. 6, skal det årlige maksimalbeløb for at må undlade en regnskabsmæssig adskillelse pristalsreguleres på samme måde, som det sker på vandområdet. Der henvises til § 18 i lov om vandsektorens organisering og økonomiske forhold. Bestemmelsen i § 2 f, stk. 6, beskriver, hvordan pristalsreguleringen skal foretages. Beløbsgrænsen på 10 mio. kr. skal reguleres hvert år pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt den af finansministeren bekendtgjorte tilpasningsprocent for det pågældende finansår efter lov om satsreguleringsprocent. De således regulerede beløb afrundes opad til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100. Efter den foreslåede bestemmelse i forslaget § 3, stk. 2, skal pristalsreguleringen foretages for første gang med virkning for 2017.

Til 2 g

Det foreslås i med bestemmelsen i lovens § 2 g, stk. 1, at bemyndige klima-, energi og bygningsministeren til at fastsætte nærmere regler om kriterierne fastsat i §§ 2 b-2 f for kommuners varetagelse af varmforsyningsvirksomhed, dertil tilknyttet virksomhed og garantistillelse. Ministeren vil således ikke kunne stille yderligere kriterier for kommunens udøvelse af varmforsyningsvirksomhed efter de foreslåede bestemmelser i §§ 2 b-2 f, men alene kunne fastsætte nærmere regler, der præciserer disse kriterier.

Eksempelvis vil klima-, energi- og bygningsministeren kunne udnytte den foreslåede hjemmel til at fastsætte nærmere regler om øremærkning af en garantistillelse. Dermed kan det sikres, at en kommune ikke stiller garanti for en større del af lånet, end de foreslåede bestemmelser i § 2 d, stk. 3, og § 2 e, stk. 1, tillader. Der henvises til bemærkningerne til disse bestemmelser.

Den foreslåede bestemmelse giver ministeren adgang til at fastsætte nærmere regler om kriterierne for kommuners varetagelse af tilknyttede aktiviteter. F.eks. kan der defineres nærmere, hvad der skal

forstås ved tilknyttet virksomhed og hvilke aktiviteter, en kommune må udøve i tilknytning til kollektiv varmforsyning. Desuden vil der f.eks. kunne fastsættes grænser for hvor stort et omfang, den tilknyttede virksomhed må have i forhold til hovedvirksomheden.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 g, stk. 2, giver klima-, energi- og bygningsministeren hjemmel til at dispensere fra betingelserne for kommuners varetagelse af varmforsyningsvirksomhed, dertil tilknyttet virksomhed og garantistillelse fastsat i de foreslåede bestemmelser i §§ 2 b-2 f, hvis særlige hensyn tilsiger det. Det fremgår udtrykkeligt af bestemmelsen, at ministeren vil kunne anvende bemyndigelsen til at træffe afgørelse om, at kommuner kan have adgang til andre former for varmforsyningsvirksomhed.

Som eksempel på et tilfælde, hvor ministeren ved konkret afgørelse vil kunne give en kommune mulighed for at varetage andre former for varmforsyningsvirksomhed, kan eksempelvis nævnes procesvirksomhed. På denne måde kan ministeren f.eks. tillade, at en kommune udøver procesvirksomhed i et større omfang end reglerne tillader. Om en varmforsyningsvirksomhed er et kollektivt varmforsyningsanlæg afhænger bl.a. af virksomhedens formål. Hvis virksomhedens hovedformål er rumvarmforsyning, er det et kollektivt varmforsyningsanlæg og her giver § 2 b, stk. 1, nr. 1, kommuner adgang til at varetage eller deltage i virksomheden. Hvis der også produceres og leveres til procesformål, men det sker i samproduktion med produktion til rumvarmeformål uden regnskabsmæssig adskillelse, dvs. efter prisreguleringen, og levering til procesformål udgør mindre end 50 pct. af den totale levering, har kommunen efter den foreslåede § 2 b, stk. 1, nr. 3, også adgang til at levere til procesformål. Det vil dog kunne ændre sig med tiden, f.eks. fordi der kommer flere potentielle proceskunder i forsyningsområdet eller fordi rumvarmekunderne overgår til en anden forsyning. Reglerne i § 2 b vil i så fald medføre, at kommunen skal nægte at forsyne flere proceskunder eller sælge (sin andel i) varmforsyningsvirksomheden. For at forebygge det, vil ministeren kunne træffe afgørelse om, at kommunen må beholde (sin andel i) virksomheden og vil kunne drive virksomheden videre, selv om der ikke længere er tale om et kollektivt varmforsyningsanlæg.

Et andet eksempel kunne være et kommunalt ejet fjernvarmeværk, der vil deltage i et forsøgsprojekt med f.eks. levering af individuel forsyning i et område, hvilket ikke kan betragtes som kollektiv varmforsyning og dermed normalt ikke vil være en aktivitet, som kommunen kan beskæftige sig med. Med den foreslåede bestemmelse vil et kommunalt fjernvarmeværk kunne søge om dispensation til at få adgang til at deltage i et sådant udviklings- og demonstrationsprojekt med individuel forsyning. Bestemmelsen vil dog ikke kunne anvendes til at give en kommune adgang til at tilbyde forbrugere individuel forsyning som en fast opgave. Kommunen vil kun kunne deltage i projektet i udviklings- og demonstrationsfasen. Herefter vil kommunen skulle sælge (sin andel i) virksomheden til andre.

Klima-, energi- og bygningsministeren vil desuden ved dispensation kunne bestemme, at en kommune, der har fået adgang til at varetage anden varmforsyningsvirksomhed end den omfattet af den foreslåede bestemmelse i § 2 b, stk. 1 eller 2, vil have mulighed for garantistillelse for denne virksomhed. Hvis en kommune eksempelvis ved dispensation har fået adgang til fortsat at drive varmforsyningsvirksomhed, selv om hovedformålet ikke længere er rumvarmforsyning, vil ministeren samtidig hermed kunne dispensere fra betingelserne i den foreslåede § 2 c om garantistillelse, således at en eventuel kommunal garantistillelse for virksomheden ikke skal afvikles.

Endelig vil der skulle meddeles dispensation i de særlige tilfælde, hvor lovfæstelsen af de almindelige kommunalretlige grundsætninger om kommuners opgavevaretagelse i forhold til kommunernes varetagelse af varmforsyningsvirksomhed viser sig utilsigtet at have indskrænket den retstilstand, der gælder før lovens ikrafttræden, og hvor dette vil belaste en kommunal forsyningsvirksomhed på en sådan måde, at efterlevelse af lovens bestemmelser vil indebære ekspropriation i grundlovens § 73's forstand.

Det foreliggende lovforslag indeholder ikke hjemmel til ekspropriation, og det foreslås på den baggrund, at der i lovforslagets § 2 g, stk. 2, skabes hjemmel til, at klima-, energi- og bygningsministeren i særlige tilfælde kan dispensere fra lovens bestemmelser.

Der forudsættes, at dispensationsadgangen vil blive anvendt i tilfælde, hvor en kommunal forsyningsvirksomhed ellers ville blive ramt atypisk hårdt af lovfæstelsen på en sådan måde, at efterlevelse af lovens bestemmelser i givet fald ville have fået karakter af et ekspropriativt indgreb.

Til nr. 2

Varmeforsyningslovgivningen giver ikke umiddelbart mulighed for at lade kraft-varme-anlæg eller fjernvarmenet, der i flere år haft høje varmepriser, og som i dag overvejende bliver forsynet med decentral naturgasbaseret (kraft)varmeproduktion, erstatte denne produktion med biomassebaseret varmeproduktion.

Af § 1 i lov om varmforsyning fremgår det, at lovens formål er at fremme den mest samfundsøkonomiske, herunder miljøvenlige, anvendelse af energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand.

Kommunalbestyrelsen skal godkende projekter for kollektive varmforsyningsanlæg efter de regler, der er fastlagt herfor i bekendtgørelse nr. 566 af 2. juni 2014 om godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg (projektbekendtgørelsen). Kravet om god samfundsøkonomi er fastlagt i projektbekendtgørelsens § 6, som det afgørende kriterium, der skal iagttages i forbindelse med godkendelse af projekter for kollektive varmforsyningsanlæg. Brugerøkonomien, dvs. varmeprisen for forbrugeren, indgår ikke i den samfundsøkonomiske vurdering af et projekt. Det vil sige, at det er uden betydning for kommunalbestyrelsens vurdering af et projekt, om omstilling til biomasse på de pågældende anlæg er godt for brugerøkonomien.

Desuden indeholder projektbekendtgørelsens § 17 et direkte forbud mod etablering af biomassekedler i de decentrale naturgasforsynede områder. Efter § 17 kan kommunalbestyrelsen ved etablering af varmeproduktionsanlæg til levering af varme til et fjernvarmenet, der forsynes af et eksisterende decentralt naturgasbaseret kraft-varme-anlæg, som udgangspunkt kun godkende brændslerne naturgas og mineralsk olie. Tilsvarende gælder for naturgasbaserede varmeanlæg, der har nedlagt kraft-varme-anlægget.

Ved lov nr. 577 af 18. juni 2012 har klima-, energi- og bygningsministeren fået bemyndigelse til at fastsætte regler, der tillader biomasseforsyning af udvalgte fjernvarmenet. Der skal efter gældende ret være tale om fjernvarmenet, hvis varmepris enten er blandt de 30 højeste per 8. december 2010 ifølge Energitilsynets prisstatistik, eller blandt de 30 højeste i gennemsnit ifølge Energitilsynets prisstatistik over årene 2009, 2010 og 2011. Bemyndigelsen er udmøntet i projektbekendtgørelsen og efter gældende regler kan 35 fjernvarmenet med de højeste varmepriser forsynes med biomassevarme op til 8000 MWh årligt (dvs. den varmemængde som et anlæg med en kapacitet på 1 MW årligt vil kunne producere). Herunder følger en liste af de 35 fjernvarmenet, der efter den gældende ordning har mulighed for at etablere en forsyning med biomasse op til 8000 MW årligt:

Hjortekær
Østermarie Fjernvarmenet
Veddum-Skelund-Visborg Kraftvarmeværk
Skævinge Kommunes Fjernvarmforsyning
Kelleris Hegn

Slagslunde Fjernvarme
Meløse-St. Lyngby Energiselskab
Hvalpsund Kraftvarmeværk
Gassum-Hvidsten Kraftvarmeværk
Gørløse Fjernvarme
Ørslev-Terslev Kraftvarmeforsyning
Sandved-Tornemark Kraftvarmeværk
Blenstrup Kraftvarmeværk
Brøns Kraftvarme
Hyllinge-Menstrup Kraftvarme
Ådum Kraftvarmeværk
Ulbjerg Kraftvarme
Sdr. Herreds Kraftvarmeværker
Rostrup Kraftvarmeværk
Annebergparken
Sønderholm Varmeværk
Mellerup Kraftvarme
Oue Kraftvarmeværk
Hvam Gl. Hvam Kraftvarmeværk
Præstbro Kraftvarmeværk
Præstø Fjernvarme
Rejsby Kraftvarme
Ellidshøj-Ferslev Kraftvarmeværk
Øster Hurup Kraftvarme
Ejsing Fjernvarmeforsyning
Astrup Kraftvarmeværk
Øland Kraftvarmeværk
Lendum Kraftvarmeværk
Mørkøv Kraftvarmeværk
Thorshøj Kraftvarmeværk

Med den foreslåede nyaffattelse af bestemmelsen i lovens § 5, *stk. 2, nr. 2*, vil den gældende ordning for udvalgte fjernvarmenet, der forsynes med naturgasbaseret kraftvarme, blive udvidet således, at i alt 85 fjernvarmenet vil kunne blive forsynet med biomassebaseret varmeproduktion op til 8000 MWh årligt. De 50 nye fjernvarmenet på listen er de værker, hvis priser er blandt enten de 43 højeste, ifølge Energitisynets varmeprisstatistik pr. 15. august 2014, eller de 43 højeste i gennemsnit, ifølge Energitisynets varmeprisstatistik over årene 2012, 2013 og 2014. Der er tale om de 43 fjernvarmenet med de højeste priser udover dem, der allerede er omfattet af ordningen.

Der er tale om følgende 50 fjernvarmenet, som vil blive tilføjet de 35 fjernvarmenet, der allerede i dag kan anvende ordningen:

Boligselskabet Danbo - Havnbjerg Varmecentral
Boligselskabet Danbo - Langesø Varmecentral
Boligselskabet Danbo - Nordborg Varmecentral
Boulstrup-Hou Kraftvarmeværk
Ferritslev Fjernvarmeselskab

Flauenskjold Varmeværk
Frifelt-Roager Kraftvarme
Fur Kraftvarmeværk
Genner-Hellevad-Hovslund Forenede Kraftvarmeværker
Glyngøre Fjernvarmeværk
Gylling-Ørting-Falling Kraftvarmeværk
Hallund Kraftvarmeværk
Halvrimmen-Arentsminde Kraftvarmeværk
Hejnsvig Varmeværk
Holte Fjernvarme (Øverød central)
Hundested Varmeværk
Hundslund-Oldrup Kraftvarmeværk
Ingstrup Fjernvarme
Klitmøller Kraftvarmeværk
Klokkeholm Fjernvarme
Kølvrå Fjernvarmecentral
Løkkensvejens Kraftvarmeværk
Lønstrup Varmeforsyning
Lørslev Fjernvarmeforsyning
Manna-Thise Kraftvarmeværk
Mejlby Kraftvarmeværk
Morsø Varme - Dueholm Varmecentral
Mou Kraftvarme
Nr. Broby Varmeværk
Nr. Nisum Kraftvarme
Odsherred Varme A/S
Odsherred Varmeværk (Trundholm)
Ramsing-Lem-Lihme Kraftvarmeværk
Ravnskilde Kraftvarmeværk
Rye Kraftvarmeværk
Sig Varmeværk
Skovlund Kraftvarme
Skuldelev Energiselskab
Sorø Kraftvarmeværk
Stoholm Fjernvarmeværk
Trolldhede Kraftvarmeværk
Tversted Kraftvarmeværk
Uggelhuse-Langkastrup Kraftvarmeværk
Vejby-Tisvilde Fjernvarme
Voerså Kraftvarmeværk
Vorupør Kraftvarmeværk
Værum-Ørum Kraftvarmeværk
Vaarst-Fjellerad Kraftvarme
Ørnhøj Grønbjerg Kraftvarmeværk
Østerlund Varme A/S

Til nr. 3

Der er tale om en konsekvensændring. Efter den foreslående bestemmelse i lovens § 20 c, vil levering af opvarmet vand, damp eller gas til procesformål fremover skulle ske efter prisreguleringen, medmindre levering til procesformål er regnskabsmæssigt adskilt fra levering til rumvarmeformål. Derfor skal der i § 20, stk. 1, som indeholder prisreguleringens hovedregel, henvises denne nye bestemmelse, der medfører, at levering til procesformål kan blive omfattet af prisreguleringen.

Til nr. 4

Efter gældende ret må alene kollektive varmforsyningsanlæg foretage prisdifferentiering mellem forbrugergrupper eller forskellige geografiske områder og kun i forhold til levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, som er omfattet af varmforsyningslovens prisbestemmelser. Det indebærer, at ikke alle virksomheder, der er omfattet af prisreguleringen efter gældende ret, må anvende prisdifferentiering.

Efter den foreslåede ændring af lovens § 20, stk. 5, vil alle virksomheder, hvis varme- eller gaslevering er omfattet af prisreguleringen i § 20, stk. 1, fremover kunne anvende muligheden for at prisdifferentiere mellem enkelte forbrugere, grupper af forbrugere og geografiske områder. Dermed vil den gældende begrænsning til kollektive varmforsyningsanlæg blive ophævet. Det skal bemærkes, at virksomheder, der deler afgiftsfordelen efter § 20, stk. 15, alene for deling af denne afgiftsfordel er undtaget fra prisreguleringen. For det øvrige er virksomhedernes levering af opvarmet vand fortsat omfattet af § 20, stk. 1. Det betyder, at også virksomheder, der anvender muligheden i § 20, stk. 15, for at dele afgiftsfordelen, vil kunne gøre brug af muligheden for prisdifferentiering.

Desuden forpligter den foreslåede bestemmelse i lovens § 20 c, at levering til procesformål sker i overensstemmelse med prisreguleringen, hvis denne levering ikke holdes regnskabsmæssigt adskilt fra levering til rumvarmeformål. Det muliggør, at der sker prisdifferentiering mellem rumvarme- og proceskunder.

Proceskunder er ofte storkunder og deres tilslutning til fjernvarme eller et biogasanlæg kan derfor medføre betydelige omkostningsbesparelser, som principielt alle forbrugere kan få gavn af i form af lavere varmepriser. For så vidt tilslutning eller bibehold af en proceskunde kan medføre nedsættelse af rumvarmepriserne eller forebygge prisstigninger for rumvarmeforbrugere, vil dette kunne begrunde, at proceskunden i prisen får afspejlet en større andel af de besparelser, som dens tilslutning giver, end rumvarmeforbrugerne. Det er således muligt, at en procesvarmekunde får en lavere varmepris end rumvarmeforbrugerne, men loftet for prisnedsættelsen udgøres af de besparelser, som proceskundens tilslutning medfører for rumvarmeforbrugerne. På denne måde kan varmeprisen stadig betragtes som omkostningsbestemt. Bestemmelsen giver også mulighed for at tilbyde en eksisterende proceskunde mere gunstige priser, hvis kunden hidtil har fået leveret varme til samme eller højere tarif end rumvarmeforbrugerne. I så fald udgøres loftet for prisnedsættelsen af den prisstigning, som rumvarmeforbrugere ville opleve, hvis proceskunden opsiger sin varmeaftale med varmeleverandøren.

Til nr. 5

Til § 20 c

Efter gældende ret er levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, der ikke sker med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, ikke omfattet af varmforsyningslovens prisregulering i § 20, stk. 1. Levering af opvarmet vand til andre formål fra de centrale værker, er dog, jf. § 20, stk. 1, 2. pkt. omfattet af prisreguleringen.

Det foreslås at indsætte en ny bestemmelse i varmforsyningslovens kapitel 4 om priser, som indeholder en forpligtelse for varmforsyningsvirksomheder om at producere og levere opvarmet vand, damp eller

gas (bortset fra naturgas) til procesformål efter prisreguleringen, hvis er tale om samproduktion med disse ydelser til rumvarmeformål og ydelserne ikke er regnskabsmæssigt adskilt fra hinanden. Kravene foreslås at blive fastsat i en ny § 20 c.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 20 c vil levering af opvarmet vand, damp eller gas som udgangspunkt skulle ske efter prisreguleringen uanset, at det sker til procesformål eller rumvarmeformål. Der henvises for en beskrivelse af begreberne rumvarmeformål og procesvarmeformål til bemærkninger til § 2 b, stk. 1. Hvis der f.eks. er tale om biogas, der både leveres til kraftvarme og opgradering, skal hele biogasleveringen, også den til opgradering, ske til en omkostningsbestemt pris, men det vil fortsat være muligt, at forrente indskudskapital eller indregne et overskud ved produktion på vedvarende energi. Hvis en virksomhed vil beholde muligheden for fri anvendelse af overskuddet på levering af biogas til opgradering, skal aktiviteten holdes regnskabsmæssigt adskilt fra levering af biogas til kraftvarme.

Hvis en virksomhed vil udøve de nævnte aktiviteter i samme selskab med varmeaktiviteterne skal dette anmeldes dels ved budgettering forud for det pågældende varmeår, og dels i forbindelse med priseftersyn. Energitilsynet fører tilsyn med, at kravene i bestemmelsen overholdes, jf. den foreslåede ændring af lovens § 21, stk. 4. Der henvises til bemærkninger til forslaget § 2, nr. 6.

Til § 20 d

Kapitel 4 indeholder en prisregulering for varmforsyningsvirksomheder, som Energitilsynet fører tilsyn med. Reguleringen sikrer, at varmen leveres til en omkostningsbestemt pris. Dette indebærer, at der i varmeprisen alene må indregnes nødvendige omkostninger. Desuden indeholder kapitel 4 b specifikke forbrugerbeskyttelsesbestemmelser for varmfremføringsanlæg, dvs. varmetransmissions- og distributionsnet, som omfatter en forpligtelse for varmforsyningsvirksomheder, der hverken er kommunalt eller forbrugerejet, til at adskille varmfremføringsanlæg fra varmeproduktionsanlæg, en forkøbsret for forbrugere eller kommuner ved salg af varmforsyningsvirksomheder og en bestemmelse om forbrugerrepræsentation i en varmforsyningsvirksomheds bestyrelse.

Varmforsyningsloven regulerer ikke varmeaftaler, der indgås på privatretlige grunde. Forbrugerbeskyttelse i form af krav til opsigelsesvarsel eller bindingsperiode ved varmeaftaler, eller regler for afbrydelse af varmforsyningen reguleres af den generelle forbrugerlovgivning, som bl.a. omfatter aftaleloven, forbrugeraftaleloven, købeloven, markedsføringsloven og e-handelsloven. Desuden udgiver Dansk Fjernvarme vejledninger om fastsættelse af tariffer og betingelser for levering af ydelser omfattet af prisreguleringen, jf. varmforsyningslovens § 22 a, som Energitilsynet fører tilsyn med.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 20 d, stk. 1, indeholder det såkaldte gennemsigtighedskrav, som sikrer forbrugerne adgang til oplysninger om grundlaget for varmedistributionsvirksomhedernes tarifiering. Der gælder et tilsvarende krav på el- og gasområdet.

På varmeområdet skal priserne, jf. den gældende bestemmelse i § 21, stk. 1, anmeldes til Energitilsynet. Varmeforbrugerne er sikret en omkostningsbestemt pris via prisreguleringen og kan klage til Energitilsynet, hvis de formoder, at priserne ikke fastsat i overensstemmelse med prisreguleringen i §§ 20-20 b eller i øvrigt kan vurderes urimelige. Den foreslåede bestemmelse styrker forbrugernes position i forhold til varmforsyningsvirksomheden. Varmeforbrugerne kan få deres civilretlige sager behandlet i Ankenævnet på Energiområdet, som er et privat ankenævn oprettet af energibranchen. Desuden kan domstolende afgøre sager om privatretlige spørgsmål. Bestemmelsen er kun relevant i forhold til varmeforbrugere, der anvender varme til eget forbrug, og derfor er anvendelsesområdet begrænset til varmedistributionsvirksomheder.

Bestemmelsen i stk. 1 indeholder det overordnede gennemsigtighedsprincip. Der vil med hjemmel i

lovens § 28 a, stk. 3, herudover blive fastsat mere specifikke regler om fakturering og faktureringsoplysninger, der bl.a. vil sikre, at forbrugere få oplysninger om energiforbruget og som har til formål at give incitament til energibesparelser.

Den foreslåede bestemmelse i lovens § 20 d, stk. 2, indeholder en bemyndigelse for klima-, energi- og bygningsministeren til at sikre bestemte grundlæggende forbrugerrettigheder i forbindelse med aftaler mellem forbrugere og varmedistributionsvirksomheder. Bestemmelsen vil for det første muliggøre, at der fastættes minimumskrav om afbrydelse af varmforsyningen.

Det blev allerede fastlagt i Gas- og Varmepreisudvalgets praksis (jf. Gas- og varmpreisudvalgets Vejledende retningslinjer for forsyningsvirksomhedernes restanceinddrivelse fra maj 1982), at en forbruger altid kan undgå afbrydelse af forsyningen ved at stille depositum eller anden tilfredsstillende sikkerhed for betaling af fremtidige leverancer. Denne praksis er fortsat af Energitilsynet og har været lagt til grund ved Energitilsynets behandling af spørgsmålet om, hvornår der kan ske afbrydelse af forsyning.

På det seneste har landets fogedretter skærpet de krav, der skal være opfyldt for at fogeden vil medvirke til lukning. Fogedretterne kræver nu, at den varmforsyningsvirksomhed, der ønsker afbrydelse, kan dokumentere, at forbrugere har haft mulighed for at undgå forsyningsafbrydelse, men at forbrugeren ikke har anvendt denne mulighed. Det er således gjort klarere, at forsyningsafbrydelse alene kan ske på grundlag af en kreditvurdering og manglende sikkerhedsstillelse for fremtidig levering, og ikke på grund af en restance for gammel gæld. En sådan gæld må inddrives ved hjælp af domstolene. Derfor vurderes det hensigtsmæssigt, at der vil kunne fastsættes regler herom.

Den foreslåede bestemmelse i § 20 d muliggør for det andet, at der fastsættes regler om opsigelsesvarsel og bindingsperiode. Bestemmelsen kan anvendes til at fastsætte særlovgivning herom, men det vil også kunne præciseres, at varmetaftaler er omfattet af de generelle regler herom i § 28 i lov om forbrugerftaler.

Efter forbrugerftalelovens § 28 har forbrugere ret til et opsigelsesvarsel på højst en måned efter en bindingsperiode på højst 5 måneder. Det er hidtil blevet antaget, at varmel leveringsftaler også er omfattet af disse minimumskrav i forbrugerftaleloven. Med ikrafttræden af den nye forbrugerftalelov den 13. juni 2014 er der dog opstået usikkerhed om, hvorvidt kravene fortsat er gældende for varmforsyningsvirksomheder, som har fået tildelt et forsyningsområde via godkendelse af et projekt efter projektbekendtgørelsen og dermed er forsyningspligtige overfor ejendommene i området. Der er tale om en forsyningspligt i den forstand, at varmforsyningsvirksomheden ikke må nægte at forsyne forbrugere i sit forsyningsområde. Dermed afviger varmedistributionsvirksomhedens forsyningspligt fra elnetvirksomhedens forsyningspligt, hvor forbrugere, der ikke har valgt et forsyningssselskab, automatisk vil blive forsynet af den forsyningspligtige virksomhed, dvs. uden at de har indgået en ftale herom. I modsætning til elområdet vil forsyning af en ejendom på varmeområdet altid ske på basis af en (stiltiende) ftale, hvilket taler for, at forholdet mellem varmforsyningsvirksomheden og dens kunder bør være omfattet af forbrugerftaleloven.

Forbrugerftaleloven er baseret på forbrugerrettighedsdirektivet Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/83/EU af 25. oktober 2011 om forbrugerrettigheder, om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 1999/44/EF samt om ophævelse af Rådets direktiv 85/577/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF). Der er ingen grund til, at forsyningspligtige virksomheder ikke skulle være omfattet af forbrugerftalelovens krav om opsigelsesvarsel og bindingsperiode og reglerne i medfør af den foreslåede bestemmelse vil derfor kunne give afklaring herom.

Det er domstolene, der kan føre tilsyn med varmetaftaler og overholdelse af forbrugernes rettigheder i forbindelse hermed.

Til nr. 6

Energitilsynet fører tilsyn med overholdelse af prisreguleringen. Finder Energitilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 a eller 20 b eller regler udstedt i medfør heraf, kan tilsynet efter den gældende bestemmelse i lovens § 21, stk. 4, give pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser.

Den foreslåede ændring af § 21, stk. 4 (forslagets § 2, nr. 6), medfører, at Energitilsynet fører tilsyn med overholdelse af § 20 c. Efter bestemmelsen i § 20 c skal levering til procesformål som udgangspunkt ske efter prisreguleringen i §§ 20-20 b, medmindre denne levering holdes regnskabsmæssigt adskilt fra levering til rumvarmeformål. Der henvises til bemærkningerne til forslagets § 1, nr. 5.

Når procesvarme efter den foreslående bestemmelse i § 20 c skal leveres efter prisreguleringen, fører Energitilsynet tilsyn hermed på samme måde, som det fører tilsyn med de virksomheder, der direkte er omfattet af prisreguleringen i § 20, stk. 1.

Hvis Energitilsynet giver et påbud om ændring af tariffer eller betingelser, fordi tilsynet finder dem i strid med prisreguleringen, vil det efter den gældende bestemmelse i § 33, stk. 1, kunne straffes med en bøde, hvis påbuddet ikke efterkommes. Det vil ligeledes gælde for tariffer eller betingelser for procesvarme, der leveres efter prisreguleringen og dermed er blevet underlagt Energitilsynets kontrol. Hvis opvarmet vand, damp eller gas til procesformål efter den foreslåede § 20 c skal leveres efter prisreguleringen, skal overholdelse heraf kunne håndhæves på samme måde, som levering af de andre ydelser, der er underlagt prisreguleringen.

Til § 2

Til nr. 1

Med forslaget til nyaffattelse af lovens § 6, stk. 3, litra j, kan klima-, energi- og bygningsministeren fastsætte regler i bygningsreglementet om installation af bygningsopvarmning baseret på vedvarende energi i såvel nye bygninger, uanset beliggenhed, som i eksisterende bygninger, der ligger i et område forsynet med kollektiv varmforsyning. Ved kollektiv varmforsyning forstås enten forsyning med fjernvarme eller individuel naturgasforsyning. Der henvises til § 2 i lov om varmforsyning. § 2, stk. 1, i lov om varmforsyning definerer, hvad der forstås ved kollektive varmforsyningsanlæg. Af varmforsyningslovens § 2, stk. 3, fremgår det, at kollektive varmforsyningsanlæg tillige omfatter distributionsnet til fremføring af naturgas.

Med den gældende bestemmelse i byggelovens § 6 kan der i bygningsreglementet fastsættes regler om forbud mod installation af (fossil-baserede) olie- og naturgasfyr til bygningsopvarmning i såvel ny som bestående bebyggelse. Bestemmelsen omfatter dermed ikke andre former for fossil opvarmning som f.eks. kul- eller koks-fyr.

Det har imidlertid vist sig nødvendigt at præcisere denne hjemmel for at sikre kompatibilitet med EU's principper om varernes frie bevægelighed. Den eksisterende hjemmel henviser til olie- og naturgasfyr, hvilket kan indebære handelsmæssige barrierer. Med den foreslåede præcisering gøres det muligt at fastsætte regler om, at bygningsopvarmning i nye og eksisterende bygninger skal baseres på vedvarende energi. På den måde gøres hjemlen i byggeloven teknologiuafhængig, så bygningsejere får mulighed for at installere den opvarmningsform, der passer det pågældende byggeri bedst, forudsat at opvarmningsformen er baseret på vedvarende energi. Det betyder samtidig, at det bliver tydeliggjort, at der kan installeres f.eks. naturgasfyr, der anvender VE-gas som f.eks. biogas.

Det antages på denne baggrund, at den foreslåede ændring af hjemlen til at fastsætte regler ikke vil

medføre en væsentlig ændring af de regler, der er fastsat i dag vedrørende bygningsopvarmning. Hvis der alligevel måtte forekomme tilfælde, hvor der er foretaget dispositioner efter de gældende regler, der ikke vil være tilladt efter de regler, der vil blive fastsat i medfør af den foreslåede hjemmel, vil der med hjemmel i den foreslåede bestemmelse i lovens § 6, stk. 3, litra j, kunne fastsættes overgangsregler, der kan sikre, at der tages hensyn til dispositioner foretaget efter de hidtil gældende regler.

Den ændrede bestemmelse omfatter alene de bygninger, der er omfattet af energiaftalen af den 22. marts 2012. Det er derfor hensigten, at bestemmelser til udmøntning af den foreslåede hjemmel vil omfatte nybyggeri i områder uden fjernvarme og eksisterende bygninger, der ligger i områder, der af kommunalbestyrelsen efter lov om varmforsyning er udlagt til kollektiv varmforsyning. Bestemmelsen vil ikke omfatte eksisterende bygninger i områder uden adgang til fjernvarme eller individuel naturgasforsyning.

Det er ikke formålet at bruge den foreslåede ændring i byggeloven til at løfte den nærmere afgrænsning i forhold til eksisterende naturgasnet, hvorfor det også fremover vil være muligt at installere bygningsopvarmning baseret på naturgas i disse områder.

Det er hensigten, at der med hjemmel i den foreslåede bestemmelse kan fastsættes regler, der tilgodeser, at der i bygninger, der opføres i et område uden adgang til fjernvarme eller naturgas, kan installeres en VE-baseret opvarmningsform, som f.eks. en varmepumpe eller et biomassefyr. Hvis en bygningsejer finder, at der ikke er egnede alternativer til fossilbaseret opvarmning i en ny bygning, vil der efter gældende ret kunne søges om dispensation fra kravet hos kommunalbestyrelsen. Det vil gælde på samme måde for regler, der fastsættes i medfør af den foreslåede hjemmel. Hvis en eksisterende bygning ligger i et fjernvarmeområde, vil der kunne installeres fjernvarme, eller der kan installeres en VE-baseret opvarmningsform, som f.eks. en varmepumpe eller et biomassefyr. Hvis en eksisterende bygning ligger i et område udlagt til individuel naturgasforsyning, kan der installeres naturgasfyr eller der kan installeres en VE-baseret opvarmningsform, som f.eks. en varmepumpe eller et biomassefyr.

Lov om varmforsyning giver de enkelte kommunalbestyrelser mulighed for at udlægge områder til kollektiv varmforsyning, dvs. til fjernvarme eller individuel naturgasforsyning. I et område, der er udlagt til kollektiv varmforsyning, kan kommunalbestyrelsen give påbud om tilslutningspligt til den kollektive forsyning efter lov om varmforsyning eller planloven.

Der vil ved udmøntningen i bygningsreglementet blive taget højde for den situation, hvor kommunalbestyrelsen inden bygningsreglementets ikrafttræden har truffet beslutning om, at et område skal forsynes med individuel naturgasforsyning, således at nye bygninger i dette område ikke bliver omfattet af forbudet.

Bestemmelsen har ikke til hensigt at finde anvendelse ved almindelig vedligeholdelse af en fossil opvarmningsform som f.eks. oliefyr. Det er hensigten, at det fortsat være muligt at foretage mindre reparationer uden at blive omfattet af bestemmelsen. Det er dermed hensigten, at bestemmelsen alene skal finde anvendelse i forbindelse med nyinstallation og omfattende reparationer på en fossil opvarmningsform, hvor f.eks. kedlen på et oliefyr udskiftes, således det kan sidestilles med nyinstallation af oliefyr.

De nye bestemmelser, der vil blive fastsat i medfør af den foreslåede bestemmelse, vil gælde for fossile opvarmningsformer, der anvendes til grundlast og spidslast til bygningsopvarmning og opvarmning af brugsvand. Det er ikke hensigten, at reglerne skal omfatte nødstrømsanlæg, der anvender fossile brændsler.

Til § 3

Det foreslås i *stk. 1*, at loven træder i kraft den 1. juli 2015.

På varmeområdet lovfæstes de gældende kommunalfuldmagtsreglerne. De foreslåede regler om kommunal garanti vil træde i stedet for det eventuelle indhold af kommunalfuldmagten. Kommuner eller kommunale virksomheder, der er omfattet af de foreslåede bestemmelser i lovens §§ 2 b-2f, må derfor fremover ikke udøve virksomhed eller varetage opgaver i medfør af kommunalfuldmagten, hvis ikke denne virksomhed eller opgavevaretagelse er tilladt efter de foreslåede regler herom i varmemforsyningsloven. De foreslåede regler præciserer og supplerer de gældende regler. Hvor de foreslåede bestemmelser afviger fra de gældende regler, er der tale om en udvidelse af kommuners adgang til opgavevaretagelse, herunder garantistillelse, på dette område. Derfor antages det, at kommunal varmemforsyningsvirksomhed, der er i overensstemmelse med de gældende regler, også vil være i overensstemmelse med de foreslåede regler. Der vil af denne grund ikke være brug for overgangsregler, der kan sikre, at kommuner ikke vil være nødt til at afvikle en eksisterende kommunal virksomhed.

Klima-, energi- og bygningsministeren vil i de særlige tilfælde, hvor lovfæstelsen af de gældende kommunalfuldmagtsregler i forhold til kommuners varetagelse af varmemforsyningsvirksomhed viser sig utilsigtet af have indskrænket den retstilstand, der gælder før lovens ikrafttræden, og hvor dette vil belaste en kommunal forsyningsvirksomhed på en sådan måde, at efterlevelse af lovens bestemmelser vil indebære ekspropriation i grundlovens § 73's forstand, skulle meddele dispensation efter den foreslåede bestemmelse i lovens § 2 g, stk. 2. Der henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, nr. 1, som vedrører lovens § 2 g, stk. 2.

Det foreslås i *stk. 2*, at pristalsreguleringen efter forslaget § 1, nr. 1, som vedrører varmemforsyningslovens § 2 f, stk. 6, skal foretages for første gang med virkning fra 2017. Den foreslåede bestemmelse i varmemforsyningslovens § 2 f, stk. 3, indeholder en bagatelgrænse for kravet om udskillelse af tilknyttet virksomhed i et selvstændigt selskab. Selskabsmæssig adskillelse af den tilknyttede virksomhed kan undlades, hvis den er mindre end 10 pct. af selskabets udgifter og omkostninger til hovedvirksomheden og mindre end 10 mio. kr. årligt. Efter den foreslående bestemmelse i § 2 f, stk. 6, skal beløbet på 10 mio. kr. pristalsreguleres. Det foreslås i *stk. 2*, at reguleringen foretages for første gang med virkning for 2017.

Det foreslås i *stk. 3*, at § 2 først træder i kraft den 1. januar 2016. Den foreslåede ændring af byggeloven i forslaget § 2 indeholder en nyaffattelse af en hjemmelbestemmelse for klima-, energi- og bygningsministeren til at kunne fastsætte regler om anvendelse af vedvarende energi ved installation af bygningsopvarmning. Der vil først ved udmøntning af hjemlen kunne være brug for overgangsbestemmelser, som i givet fald vil blive indsat i bygningsreglementet.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov*Gældende formulering**Lovforslaget*

§ 1

I lov om varmforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 1307 af 24. november 2014, som ændret ved § 3 i lov nr. 1498 af 24. november 2014 og § 154 i lov nr. 1520 af 27. december 2014, foretages følgende ændringer:

1. Efter kapitel 1 indsættes:

»Kapitel 1 a

*Kommuners adgang til varetagelse af
varmforsyningsvirksomhed*

§ 2 b. Med henblik på varmforsyning af kommunen kan en kommune alene eller sammen med andre kommuner eller private virksomheder varetage

- 1) virksomhed omfattet af § 2, stk. 1,
- 2) virksomhed til indvinding af geotermisk energi, der er omfattet af lov om anvendelse af Danmarks undergrund, hvis virksomheden leverer opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og
- 3) virksomhed til produktion af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, der ikke er omfattet af § 20, stk. 1, hvis denne produktion sker i samproduktion med opvarmet vand, damp eller gas omfattet af § 20, stk. 1, uden at ydelserne holdes regnskabsmæssigt adskilt, og produktionen udgør mindre end 50 pct. af den totale årlige produktion af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas.

Stk. 2. En kommune kan varetage virksomhed omfattet af stk. 1 med henblik på varmforsyning i andre kommuner, hvis udvidelsen af kommunens forsyningsområde er sket som følge af gennemførelse af et projekt godkendt efter § 4 eller som følge af overtagelse af en virksomhed og der er fysisk forbindelse mellem varmedistributionsnettene i og uden for kommunen.

§ 2 c. Ved varetagelse af virksomhed omfattet af § 2 b kan kommunen anvende mulighederne for forrentning af indskudskapital efter regler udstedt i medfør af § 20, stk. 2. Kommunen kan indkalkulere overskud, jf. § 20 b.

Stk. 2. Ved varetagelse af virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, nr. 3, der driver varmepumper til kombineret produktion af varme og køling eller kraft-varme-anlæg med en eleffekt på 25 MW eller derunder, skal levering af køling eller elektricitet ske på kommercielle vilkår.

Stk. 3. En kommune kan ikke varetage virksomhed, der efter regler fastsat i medfør af § 2, stk. 5, er undtaget fra §§ 20-20 b. En kommune kan dog varetage virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, nr. 4, som er undtaget fra §§ 20-20 b.

§ 2 d. En kommune kan i overensstemmelse med EU's statsstøttere regler stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed som nævnt i § 2 b, jf. dog stk. 2-6.

Stk. 2. Foretages lånoptagelsen ikke af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse efter stk. 1 betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b.

Stk. 3. Kommunal garantistillelse for lånoptagelse i forbindelse med virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg, er betinget af, at der sker samproduktion af elektricitet og opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og af at et eventuelt overskud på produktion og levering af elektricitet tillægges egenkapitalen eller indregnes i varmepriserne. Kommunen kan dog uanset 1. pkt. stille garanti for den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1.

Stk. 4. Kommunal garantistillelse for lånoptagelse i forbindelse med virksomhed, der producerer opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, der ikke er omfattet af § 20, stk. 1, er betinget af, at denne produktion sker i samproduktion med opvarmet vand, damp eller gas omfattet af § 20, stk. 1, uden at ydelserne holdes regnskabsmæssigt adskilt, og produktionen udgør mindre end 50 pct. af den totale årlige produktion og levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas.

Stk. 5. Kommunal garantistillelse er betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, ikke efter regler i medfør af § 2, stk. 5, er undtaget fra §§ 20-20 b. Garantistillelse for en kommunal virksomheds lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed omfattet af § 2, stk. 1, nr. 4, som er undtaget af prisbestemmelserne, er dog tilladt, hvis kommunen varetager denne virksomhed, jf. § 2 c, stk. 3.

Stk. 6. Stk. 1-5 gælder tilsvarende for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed nævnt i § 2 b. Foretages lånoptagelsen ikke af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed, nævnt i § 2 b eller en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning.

§ 2 e. En kommune kan i overensstemmelse med EU's statsstøttere regler stille garanti for lånoptagelse til finansiering af anlægsinvesteringer eller driftsaktiviteter i en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning, hvis garantistillelsen vedrører den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, og virksomhedens produktion af

elektricitet og produktion af opvarmet vand eller damp er regnskabsmæssigt adskilt.

Stk. 2. Kommunal garantistillelse kan desuden omfatte den del af virksomhedens lånoptagelse, der kan henføres til investering i produktion af opvarmet vand eller damp, der ikke er omfattet af § 20, stk. 1, hvis denne produktion sker i samproduktion med opvarmet vand eller damp omfattet af § 20, stk. 1, uden at ydelserne holdes regnskabsmæssigt adskilt, og produktionen udgør mindre end 50 pct. af den totale årlige produktion og levering af opvarmet vand eller damp.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for kommunal garantistillelse for lånoptagelse til finansiering af erhvervelse af aktier i en virksomhed, der drives kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning. Hvis lånoptagelsen ikke foretages af kommunen eller en virksomhed, som kommunen ejer, er kommunens adgang til garantistillelse betinget af, at den virksomhed, der stilles garanti for, er en virksomhed nævnt i § 2 b eller en virksomhed, der driver kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW, som er omfattet af lov om elforsyning.

§ 2 f. En kommune, der varetager eller deltager i virksomhed nævnt i § 2 b, kan varetage eller deltage i anden virksomhed, som har nær tilknytning hertil.

Stk. 2. Den tilknyttede virksomhed skal udøves på kommercielle vilkår i selskaber med begrænset ansvar, der ikke udøver andre aktiviteter, jf. dog stk. 3.

Stk. 3. Tilknyttet virksomhed kan udøves i samme selskab som virksomhed nævnt i § 2 b, hvis

- 1) den tilknyttede virksomheds samlede nettoomsætning udgør mindre end 10 pct. af selskabets udgifter og omkostninger, jf. § 20, stk. 1, til virksomhed nævnt i § 2 b, hvorved der tages udgangspunkt i gennemsnittet af disse udgifter og omkostninger over de seneste tre år,
- 2) den tilknyttede virksomheds samlede nettoomsætning ikke overstiger 10 mio. kr. og
- 3) den tilknyttede virksomhed holdes regnskabsmæssigt adskilt fra virksomhed nævnt i § 2 b.

Stk. 4. En kommune kan ikke yde tilskud eller stille garanti for tilknyttet virksomhed omfattet af stk. 1.

Stk. 5. En kommunal virksomheds produktion og levering af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas, der ikke er omfattet af § 20, stk. 1, anses ikke for tilknyttet virksomhed. Det samme gælder servicefunktioner. Servicefunktioner kan udskilles i et særskilt selskab, hvis levering af disse funktioner til en virksomhed nævnt i § 2 b sker i overensstemmelse med §§ 20-20 b.

Stk. 6. Beløbsgrænsen på 10 mio. kr. nævnt i stk. 3, nr. 2, reguleres hvert år pr. 1. januar med 2,0 pct. tillagt den af finansministeren bekendtgjorte tilpasningsprocent for det pågældende finansår efter lov om satsreguleringsprocent. De således regulerede beløb afrundes opad til nærmeste kronebeløb, der er deleligt med 100.

§ 2 g. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte nærmere regler om kriterierne i §§ 2 b-2 f for kommuners varetagelse af varmforsyningsvirksomhed, hertil tilknyttet virksomhed og garantistillelse.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan dispensere fra betingelserne i §§ 2 b-2 f for kommuners varetagelse af varmforsyningsvirksomhed, hertil tilknyttet virksomhed og garantistillelse, hvis særlige hensyn tilsiger det, herunder træffe afgørelse om, at en kommune må varetage andre former for varmforsyning end dem nævnt i § 2 b.«

§ 5. ...

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren skal ved fastsættelse af regler om behandling af sager efter § 4 vedrørende anvendelse af brændsler på et varmeproduktionsanlæg indtage overordnede samfundsmæssige hensyn, når

1) ...

2) fremføringsanlægget drives af en virksomhed, hvis varmempris er blandt de 30 højeste pr. 8. december 2010, jf. Energitilsynets varmeprisstatistik, eller blandt de 30 højeste i gennemsnit, jf. Energitilsynets varmeprisstatistik over årene 2009, 2010 og 2011, og

3) ...

§ 20. Kollektive varmforsyningsanlæg, industrivirksomheder, kraft-varme-anlæg med en eleffekt over 25 MW samt geotermiske anlæg m.v. kan i priserne for levering til det indenlandske marked af opvarmet vand, damp eller gas bortset fra naturgas med det formål at levere energi til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand indregne nødvendige udgifter til energi, lønninger og andre driftsomkostninger, efterforskning, administration og salg, omkostninger som følge af pålagte offentlige forpligtelser, herunder omkostninger til energispareaktiviteter efter §§ 28 a, 28 b og 29, samt finansieringsudgifter ved fremmedkapital og underskud fra tidligere perioder opstået i forbindelse med etablering og væsentlig udbygning af forsyningssystemerne, jf. dog stk. 7-17, § 20 a, og § 20 b. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse på levering af opvarmet vand til andre formål fra et centralt kraft-varme-anlæg, jf. § 10, stk. 6, i lov om elforsyning.

...

Stk. 5. De kollektive varmforsyningsanlæg kan fastsætte forskellige priser til enkelte forbrugere, grupper af forbrugere og geografiske områder. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om priser i forbindelse med tilslutning af ejendomme til et kollektivt varmforsyningsanlæg.

2. § 5, stk. 2, nr. 2, affattes således:

»2) fremføringsanlægget drives af en virksomhed, hvis varmempris er blandt

1) de 30 højeste ifølge Energitilsynets varmeprisstatistik pr. 8. december 2010,

2) de 30 højeste i gennemsnit ifølge Energitilsynets varmeprisstatistik over årene 2009, 2010 og 2011,

3) de 43 højeste ifølge Energitilsynets varmeprisstatistik pr. 15. august 2014, som ikke er omfattet af litra a) eller b), eller

4) de 43 højeste i gennemsnit ifølge Energitilsynets varmeprisstatistik over årene 2012, 2013 og 2014, som ikke er omfattet af litra a) eller b).«

3. I § 20, stk. 1, 1. pkt., ændres », § 20 a og § 20 b« til: »og §§ 20 a-20 c«.

4. I § 20, stk. 5, 1. pkt., ændres »De kollektive varmforsyningsanlæg« til: »Virksomheder, der leverer ydelser omfattet af stk. 1«.

§ 21. ...

Stk. 4. Finder Energitilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 a eller 20 b eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser, jf. dog stk. 6.

§ 6. I bygningsreglementet kan fastsættes regler om udførelse og indretning af bebyggelse med hensyn til:

...

- j) forbud mod installation af olie- og naturgasfyr til bygningsopvarmning i såvel ny som bestående bebyggelse.

5. Efter § 20 b indsættes:

»§ 20 c. Ved samproduktion af opvarmet vand, damp eller gas til bygningers opvarmning og forsyning med varmt vand, som er omfattet af § 20, stk. 1, og opvarmet vand, damp eller gas til andre formål, som ikke er omfattet af § 20, skal begge ydelser leveres i overensstemmelse med §§ 20-20 b, medmindre ydelserne holdes regnskabsmæssigt adskilt.

§ 20 d. Varmedistributionsvirksomheder skal stille deres ydelser omfattet af § 20, stk. 1, til rådighed for forbrugerne på gennemsigtige, objektive, rimelige og ikkediskriminerende vilkår.

Stk. 2. Klima-, energi- og bygningsministeren kan fastsætte regler om afbrydelse af varmforsyning, opsigelsesvarsel og bindingsperiode med henblik på at forpligte varmedistributionsvirksomheder til at sikre forbrugerrettigheder i forbindelse med aftaler om levering af ydelser omfattet af § 20, stk. 1, mellem forbrugere og disse virksomheder.«

6. I § 21, stk. 4, ændres »§§ 20, 20 a eller 20 b« til: »§§ 20-20 c«.

§ 2

I byggeloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1185 af 14. oktober 2010, som ændret bl.a. ved § 3 i lov nr. 577 af 18. juni 2012 og senest ved § 2 i lov nr. 1530 af 27. december 2014, foretages følgende ændring:

1. § 6, stk. 1, litra j, affattes således:

- »j) krav om installation af bygningsopvarmning baseret på vedvarende energi.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2015, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Pristalsreguleringen efter § 1, nr. 1, som vedrører § 2 f, stk. 6, i lov om varmforsyning, foretages første gang med virkning for 2017.

Stk. 3. § 2 træder i kraft den 1. januar 2016.